

Regionální
operační program
NUTS II Severovýchod

Investice do vaší budoucnosti
Spolufinancováno Evropskou unií
z Evropského fondu pro regionální rozvoj

Strategie rozvoje cestovního ruchu v Pardubickém kraji

Návrhová část

Zadavatel: **Destinační společnost Východní Čechy**

DESTINAČNÍ SPOLEČNOST
VÝCHODNÍ ČECHY

Zpracovatel projektu: **Regionální rozvojová agentura Pardubického kraje**

Červen 2010

1	VÝCHODISKA PRO NÁVRHOVOU ČÁST	3
1.1	RÁMCOVÁ VÝCHODISKA.....	3
1.2	HLAVNÍ OBSAHOVÁ VÝCHODISKA.....	3
2	CHARAKTERISTIKA NÁVRHOVÉ ČÁSTI	5
2.1	SCHÉMA NÁVRHOVÉ ČÁSTI.....	5
2.2	PRIORITNÍ GEOGRAFICKÉ OBLASTI.....	5
2.3	IMAGE PARDUBICKÉHO KRAJE V CESTOVNÍM RUCHU	7
2.4	TEZE/STRATEGICKÁ VIZE	7
2.5	GLOBÁLNÍ CÍLE	8
2.6	STRATEGICKÉ CÍLE	8
2.7	OBSAHOVÉ CÍLE A SMĚRY ROZVOJE.....	8
2.8	GEOGRAFICKÉ ROZDĚLENÍ OBSAHOVÝCH CÍLŮ A SMĚRŮ ROZVOJE – DLE TURISTICKÝCH OBLASTÍ.....	9
2.9	PRIORITY	10
2.10	PRIORITNÍ CÍLOVÉ SKUPINY	10
3	POPIS PRIORIT A OPATŘENÍ	13
3.1	PRIORITA 1 INFRASTRUKTURA CESTOVNÍHO RUCHU	13
3.1.1	Opatření 1.1 Dopravní infrastruktura	13
3.1.2	Opatření 1.2 Ubytování, stravování.....	18
3.1.3	Opatření 1.3 Doprovodná infrastruktura cestovního ruchu	21
3.1.4	Opatření 1.4 Turistické stezky (cyklostezky, hipostežky, pěší stezky, lyžařské trasy, in-line) a související infrastruktura	23
3.1.5	Opatření 1.5 Péče o atraktivitu cestovního ruchu, památková péče	24
3.1.6	Opatření 1.6 Ostatní infrastruktura.....	27
3.2	PRIORITA 2 PRODUKTY CESTOVNÍHO RUCHU	28
3.2.1	Opatření 2.1 Produkt Prodloužené víkendy.....	28
3.2.2	Opatření 2.2. Produkty cestovního ruchu pro rodiny s dětmi	28
3.2.3	Opatření 2.3 Produkty cestovního ruchu pro organizované skupiny dětí a mládeže	29
3.2.4	Opatření 2.4 Produkty cestovního ruchu pro seniory	30
3.2.5	Opatření 2.5 Produkty cestovního ruchu pro ostatní cílové skupiny včetně osob handicapovaných	31
3.2.6	Opatření 2.6 Katalog produktů	32
3.2.7	Opatření 2.7 Produkty cestovního ruchu v oblasti gastronomie	32
3.2.8	Opatření 2.7 Pod pokličkou regionálních produktů.....	34
3.3	PRIORITA 3 INFORMAČNÍ SYSTÉM A MARKETING.....	35
3.3.1	Opatření 3.1 Regionální informační systém cestovního ruchu	35
3.3.2	Opatření 3.2 Koncentrovaná marketingová podpora témat vycházejících z obsahových priorit Strategie.....	37
3.3.3	Opatření 3.3 Rozšíření distribučních cest.....	37
3.3.4	Opatření 3.4 Propagace	38
3.3.5	Opatření 3.5 Podpůrné aktivity marketingu a sdílení informací.....	39
3.4	PRIORITA 4 ORGANIZACE, VZDĚLÁVÁNÍ, KOMUNIKACE, KVALITA.....	39
3.4.1	Opatření 4.1 Vzdělávání, lidské zdroje	39
3.4.2	Opatření 4.2 Organizace.....	42
3.4.3	Opatření 4.3 Komunikace.....	43
3.4.4	Opatření 4.4 Kvalita	43
4	MONITORING	46
5	SEZNAM ZKRATEK	48

1 VÝCHODISKA PRO NÁVRHOVOU ČÁST

1.1 Rámcová východiska

- Dokument je zpracován pro období 2010 – 2015
- Řešeným územím je území Pardubického kraje s přihlédnutím k přirozeným vazbám a přesahům do sousedních krajů
- Podkladem pro zpracování návrhové části je analytická část, která byla sestavena z relevantních statistických dat ČSÚ, využity byly odborné články a studie publikované agenturou CzechTourism, marketingové průzkumy „Monitoring návštěvníků v turistických regionech České republiky“ (CzechTourism) a „Turistický ruch v Pardubickém kraji“ (Markent). Dalšími zdroji jsou mapové podklady z publikace „Atlas cestovního ruchu České republiky“ a náměty z fór cestovního ruchu uskutečněných k tomuto dokumentu. Druhým zdrojem pro návrhovou část jsou náměty a připomínky odborníků v cestovním ruchu a náměty pracovníků informačních center reflektující poptávku a požadavky návštěvníků.
- Byla stanovena geografická rozvojová jádra a na ně navazující další významné lokality. Tyto oblasti mají klíčový gravitační význam v cestovním ruchu, tj. působí jako největší lákadla pro návštěvu Pardubického kraje. Konkrétní opatření navrhovaná pro rozvoj cestovního ruchu v Pardubickém kraji byla rozčleněna do 4 priorit, přičemž priorita Infrastruktura cestovního ruchu přímo reaguje na situaci ve vytyčených geografických oblastech, priorita Produkty cestovního ruchu a priorita Informační systém a marketing jsou navázány na vymezené geografické oblasti pouze částečně a priorita Organizace, komunikace, vzdělávání, kvalita má vzhledem ke svému charakteru a obsahu plošný dopad a týká se celého území Pardubického kraje.

1.2 Hlavní obsahová východiska

Hlavní silné stránky Pardubického kraje v oblasti cestovního ruchu

- Výhodná geografická a dopravní poloha Pardubického kraje v rámci ČR
- Velká variabilita terénu od nížin po hory – různorodé využití v cestovním ruchu
- Sportovní události mezinárodního významu – Zlatá přilba, Velká pardubická steeplechase
- Rozšiřující se síť cyklostezek, existence tradiční sítě značených pěších tras
- Fungující provoz cyklobusů na území Pardubického kraje
- Zajištěn systém pokrytí území turistickými informačními centry, rozvinutá spolupráce mezi turistickými informačními centry, zajištění kvality turistických informačních center prostřednictvím certifikace

Hlavní slabé stránky Pardubického kraje v oblasti cestovního ruchu

- Nedobudovaná silniční síť odpovídající současným požadavkům (nadřazené silnice i místní komunikace ve městech)
- Mnohde nízká kvalita poskytovaných služeb vlivem nedostatečných investic a zároveň i vlivem lidského faktoru
- Statisticky průměrná nebo podprůměrná podnikatelská aktivita a zaměstnanost v cestovním ruchu
- Podprůměrné zastoupení ubytovacích zařízení vyšší kvality
- Výrazná koncentrace cestovního ruchu do několika lokalit

- Výhodná dopravní poloha kraje může znamenat vyšší podíl jednodenních návštěvníků oproti těm, kteří v kraji přenocují
- Periferní poloha některých turisticky významných míst
- Méně atraktivní krajina pro cestovní ruch v intenzivně zemědělsky obhospodařovaných oblastech Pardubického kraje
- Špatná kvalita vody v některých přírodních koupalištích
- Chybějící atrakce pro rodiny s dětmi
- Nevýrazná nabídka místních specialit v restauracích
- Marketingové aktivity v oblasti tvorby produktů, marketingová komunikace

Hlavní příležitosti Pardubického kraje v oblasti cestovního ruchu

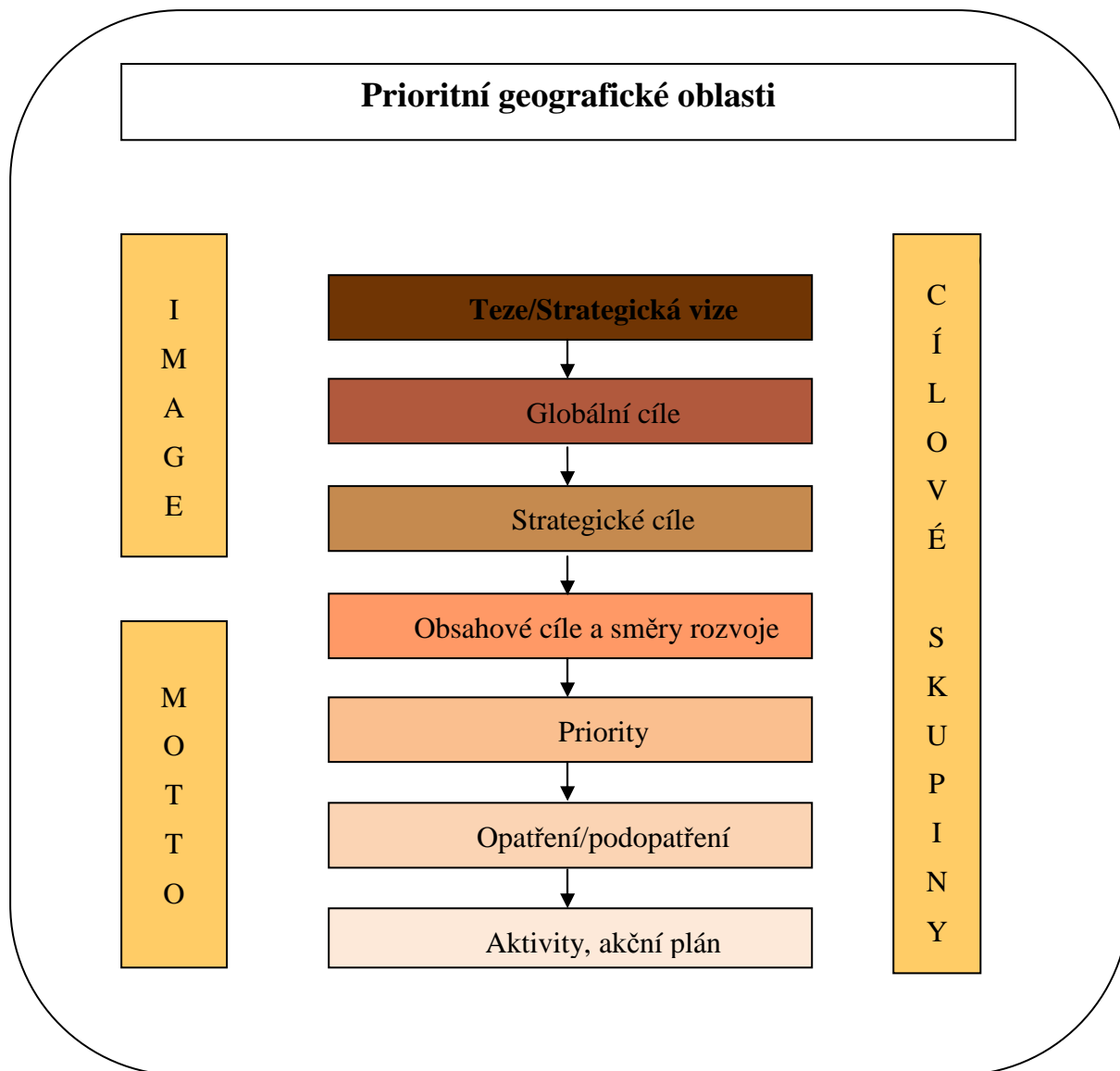
- Zlepšení pokrytí turisticky významných lokalit veřejnou dopravou, modernizace turisticky významných dopravních tahů
- Zlepšení vybavenosti ubytovacích zařízení možnostmi pro trávení volného času
- Upřednostňování tuzemských dovolených před zahraničními
- Kvalitní nabídka turistických produktů a zážitků (zejména víkendové pobyty)
- Optimalizace systému vzdělávání v cestovním ruchu v Pardubickém kraji, rozvoj lidských zdrojů
- Existence jedinečného výrobku v rámci České republiky – Pardubický perník

Hlavní rizika Pardubického kraje v oblasti cestovního ruchu

- Přítomnost silných konkurentů v sousedních turistických regionech, zejména Krkonoše, Střední Čechy, Praha
- Přetrvávání nízké kvality služeb z důvodu nízké kvality pracovní síly
- Malá účinnost marketingových nástrojů
- Neochota jednotlivých zainteresovaných aktérů v cestovním ruchu vzájemně spolupracovat
- Úpadek dříve turisticky významných lokalit rekreace v okolí přehrad Pastviny a Seč vlivem zhoršené kvality vody v letním období

2 CHARAKTERISTIKA NÁVRHOVÉ ČÁSTI

2.1 Schéma návrhové části

2.2 Prioritní geografické oblasti

Strategie rozvoje cestovního ruchu v Pardubickém kraji vychází z předpokladu, že rozvoj cestovního ruchu je třeba s ohledem na maximální efektivitu vynaložených prostředků směřovat do prioritních geografických oblastí, v nich do omezeného počtu rozvojových jader a na tyto geografické oblasti napojené navazující významné lokality. Níže uvedené geografické oblasti jsou územně vymezeny příslušnými rozvojovými jádry. Navazující významné lokality doplňují turistickou nabídku v rámci dané geografické oblasti.

Jako **prioritní geografické oblasti s rozvojovými jádry a navazujícími významnými lokalitami** jsou vymezeny:

1. Pardubicko a Chrudimsko

s rozvojovými jádry Pardubice včetně zámku Kunětická hora, Lázně Bohdaneč, Národní hřebčín Kladruby nad Labem, Chrudim, Choltice a Slatiňany a s navazujícími významnými lokalitami Hlinsko, Soubor lidových staveb Vysočina, Nasavrky, údolní nádrž Seč, Holice, Luže včetně hradu Košumberk.

Stručná charakteristika:

Pardubicko a část Chrudimska je rovinatá oblast, vhodná pro nenáročnou turistiku. Významnou přírodní zajímavostí rozvojového jádra jsou písňiky v okolí Lázní Bohdanče a technická památka Opatovický kanál. Pardubice jsou proslavené pardubickým perníkem, velkou tradici mají sportovní akce Velká pardubická steeplechase a Zlatá přilba. V jádru se nachází několik zámků a dalších památek, proslavené je Východočeské divadlo v Pardubicích. Lázně Bohdaneč jsou jediné lázeňské město na území Pardubického kraje.

Téměř všechny navazující významné lokality leží již v hornatější krajině (Železné hory, Žďárské vrchy), významným místem pro letní rekreaci je přehradní nádrž Seč. Hlinsko a jeho okolí je typické svou lidovou architekturou (Soubor lidových staveb Vysočina) a tradicemi.

V celé oblasti jsou kumulovány zajímavosti vztahující se k hipoturistice (památky, vytvořená síť hipotras, tradice dostihů).

Druhy cestovního ruchu vhodné pro tuto oblast jsou poznávací cestovní ruch, cestovní ruch s kulturními motivy, cestovní ruch s léčebnými motivy (zejména Lázně Bohdaneč, ale i Luže), hipoturistika, cestovní ruch se sportovními motivy, a to pasivními – sledování významných sportovních událostí i aktivními - aktivní turistika a provozování sportů, rekreace u vodních ploch.

2. Historická města Českomoravského pomezí

s rozvojovými jádry Litomyšl, Moravská Třebová a Polička včetně hradu Svojanov a s navazujícími významnými lokalitami Vysoké Mýto, Toulouvcovy Maštale a zámek Nové Hrady.

Oblast je typická mírně zvlněnou krajinou, je zde velká koncentrace městských památkových rezervací a zón, mezinárodní význam má operní festival Smetanova Litomyšl. Oblast je spojená s mnoha významnými osobnostmi. Významnou přírodní lokalitou pro cestovní ruch jsou Toulouvcovy Maštale.

Druhy cestovního ruchu vhodné pro tuto oblast jsou poznávací cestovní ruch, cestovní ruch s kulturními motivy, aktivní turistika, agroturistika a venkovská turistika.

3. Králicko

s rozvojovými jádry Dolní Morava, Králíky, tvrz Bouda, Suchý vrch a Čenkovice a s navazujícími významnými lokalitami Letohrad a údolní nádrž Pastviny

Králicko je hornatou částí Pardubického kraje s třetím nejvyšším vrcholem České Republiky Králickým Sněžníkem. Významnou turistickou atraktivitou je pásmo mohutného vojenského československého opevnění z let 1935 – 1938 a významnou památkou je poutní místo Hora

Matky Boží. V oblasti se nacházejí důležitá střediska zimních sportů v Pardubickém kraji (Dolní Morava, Čenkovice).

Druhy cestovního ruchu vhodné pro tuto oblast jsou aktivní turistika (zimní i letní), poznávací turistika, církevní turistika, rekreace u vodních ploch (Pastviny).

Jádra a navazující významné lokality budou plnit funkci hlavních turistických atraktivit v Pardubickém kraji a tedy hlavních turistických cílů. Proto je třeba jejich dovybavení na úrovni základní infrastruktury cestovního ruchu, tj. ubytování, stravování, dopravy i doplňkové, neboli produktové infrastruktury cestovního ruchu (infrastruktury týkající se turistické nabídky návštěvníkům) a také ostatní infrastruktury důležité pro cestovní ruch (veřejná prostranství, veřejná WC apod.).

Ostatní turistické atraktivity mohou profitovat ze vhodného napojení na prioritní geografické oblasti v podobě vhodně zacílené turistické nabídky a souvisejících služeb.

Pozn. Dále v textu v popisu priorit a opatření jsou tyto prioritní geografické oblasti, rozvojová jádra a navazující významné lokality uváděny pouze pod názvem příslušné prioritní geografické oblasti.

2.3 Image Pardubického kraje v cestovním ruchu

Image kraje v cestovním ruchu bude založen především na **domácí turistice, a to ve vazbě na šetrnou turistiku ze strany návštěvníků a udržitelný rozvoj ze strany destinace**. Bude využit trend zodpovědného cestování obecně i ve vazbě na zodpovědný a zdravý životní styl a tedy odpovědné chování návštěvníků regionu včetně záměrného využívání místních zdrojů. Ze strany destinace bude cílem zvyšovat spokojenost návštěvníků za podmínek podpory regionální ekonomiky a ochrany životního prostředí.

Pardubický kraj se vyznačuje velkou pestrostí svého reliéfu, každá z turistických oblastí má svá specifika. Neexistuje prvek společný pro celé území, od kterého by se odvíjel image kraje v cestovním ruchu. Vhodným východiskem pro budování image je proto právě **pestrost a rozmanitost Pardubického kraje**.

2.4 Teze/Strategická vize

Pardubický kraj je přátelská a atraktivní destinace cestovního ruchu respektující přirozené bohatství kraje, tradice, zvyky a kladoucí důraz na udržitelný rozvoj, ochranu přírody a kulturního dědictví s akcentem na využití všech forem šetrné turistiky/infrastruktury a s ohledem na demografický vývoj.

Strategická vize představuje kraj jako destinaci:

- s pozitivním, jasně definovaným image
- kladoucí důraz na udržitelný rozvoj a šetrnou turistiku
- chránící kulturní dědictví
- respektující ochranu přírody
- stavící do popředí rodiny s dětmi, organizované skupiny dětí a mládeže a seniory jako cílové skupiny
- zdůrazňující komplexnost a ucelenost služeb

2.5 Globální cíle

- Zvýšení podílu cestovního ruchu na ekonomické prosperitě kraje za předpokladu respektování udržitelného rozvoje.
- Růst konkurenceschopnosti kraje v oblasti cestovního ruchu především zkvalitňováním infrastruktury, poskytováním kvalitních a komplexních služeb.

2.6 Strategické cíle

- Zvýšení počtu návštěvníků Pardubického kraje, a to i prostřednictvím opakovaných návštěv. Prodloužení délky pobytu návštěvníků.
- Zatraktivnění podmínek pro pobyt návštěvníků prostřednictvím odpovídající infrastruktury, kvalitních služeb a zajímavých programů.
- Kvalitní informační systém pro návštěvníky propojený s efektivním využíváním marketingových nástrojů k propagaci Pardubického kraje v oblasti cestovního ruchu.
- Vytvoření prostředí spolupráce mezi subjekty působícími v cestovním ruchu. Důraz na kvalifikované a motivované lidi se vstřícným přístupem k návštěvníkům. Fungující organizace cestovního ruchu.

2.7 Obsahové cíle a směry rozvoje

Hipoturistika

Pardubický kraj je svojí historií i rozmístěním atraktivit spojen s koňskou tematikou (**hřebčín v Kladrubech nad Labem, Hipologické muzeum ve Slatiňanech, tradice Velké pardubické steeplechase**). V kraji je vyznačeno okolo **600 km jezdeckých tras a okruhů** propojujících jednotlivé jezdecké stanice a zároveň zde existuje množství jezdeckých areálů a rančů, které nabízí vyjížďky na koni i výuku.

Tradice, řemesla, gastronomie

Gastronomie - tradiční výroba pardubického perníku, místní značky pív, místní značky medoviny, jabkance, kuchařská tradice Magdaleny Dobromily Rettigové

Tradice – Soubor lidových staveb Vysočina a tradiční akce zde pořádané, masopust na Hlinecku, jarmarky, dožínky ve městech Pardubického kraje, kulturní akce s tradičními motivy

Řemesla – výroba dřevěných hraček, částečně krajkářství, muzea řemesel.

Aktivní turistika (aktivní dovolená/aktivní odpočinek)

Všechny druhy aktivního trávení volného času (cykloturistika, pěší turistika, in-line, vodní turistika, rekreace u vody, sjezdové i běžecké lyžování atp.), zejména na rekreační úrovni, přičemž **za společný prvek pro celé území Pardubického kraje lze považovat cykloturistiku.**

Běžecké a sjezdové lyžování – Králický Sněžník, Orlické hory a Podorlicko, Železné hory a Žďárské vrchy

Vodní turistika – řeka Orlice, při vhodném průtoku Chrudimka, Loučná, případně Opatovický kanál

Rekreace u vodních ploch – přehradní nádrže Seč, Pastviny, písničky v TO Pardubicko

Pěší turistika – síť značených turistických stezek po celém území kraje

Cykloturistika – značené cyklotrasy na celém území Pardubického kraje

Sportovní areály – zejména ve městech – akvaparky, stadiony a sportovní haly, golfová hřiště

Kulturní bohatství

Památky UNESCO – Litomyšl

Městské památkové rezervace (Pardubice, Litomyšl, Moravská Třebová), městské památkové zóny (19 měst v kraji)

Vesnická památková rezervace Betlém Hlinsko, vesnické památkové zóny Telecí, Svobodné Hamry, Vysoká

Národní kulturní památky – hřebčín Kladruby nad Labem, pietní území Ležáky, pietní území Zámeček v Pardubičkách, zámek Litomyšl, zámek Slatiňany, zřícenina hradu Kunětická hora, barokní radnice, morový sloup a barokní kašny se sochami na náměstí v Poličce, kostel sv. Bartoloměje v Kočí u Chrudimi, zámek v Pardubicích, krematorium v Pardubicích, kostel sv. Jakuba Většího v Poličce s rodnou světničkou Bohuslava Martinů

Hrady, zámky, zříceniny

Technické památky – památky komunikačního stavitelství, hornictví a hutnictví, památky výroby sklářské a keramické, památky vodního stavitelství, památky zpracování zemědělských produktů, ostatní technické památky

Židovské památky – synagogy, židovské hřbitovy

Vojenské památky – pásmo vojenského československého opevnění u hranic s Polskem, městská opevnění

Církevní památky – poutní místa, dřevěné církevní památky, ostatní církevní památky

Kulturní zařízení – skanzeny, muzea, galerie, centra kongresové turistiky, divadla

Kulturní akce nadnárodního, národního i regionálního významu

Lázeňství

Lázeňství v Pardubickém kraji reprezentují Léčebné lázně Bohdaneč zaměřené především na léčení pohybového aparátu. K léčebným účelům jsou využívány minerální vody a slatina.

2.8 Geografické rozdělení obsahových cílů a směrů rozvoje – dle turistických oblastí

Pardubicko – hipoturistika, gastronomie, památky a kultura, aktivní turistika a sport

Chrudimsko-Hlinecko – tradice, krajinný ráz, hipoturistika, aktivní turistika/aktivní dovolená

Orlické hory a Podorlicko – aktivní turistika/aktivní dovolená

Králický Sněžník – aktivní turistika/aktivní dovolená, památky (vojenské)

Českomoravské pomezí - památky a kultura, aktivní turistika/aktivní dovolená

Tab. 1 Matice obsahových cílů ve vztahu k turistickým oblastem:

Prioritní téma	Turistická oblast				
	Pardubicko	Chrudimsko-Hlinecko	Českomoravské pomezí	Orlické hory a Podorlicko	Králický Sněžník
Hipoturistika	x	x			
Tradice, řemesla, gastronomie	x	x			
Aktivní turistika/aktivní dovolená (cykloturistika, pěší turistika, in-line, vodní turistika), sport	x	x	x	x	x
Památky (vč. technických)	x		x		x*
Lázeňství	x				

* vojenské památky v TO Králický Sněžník

X červenou barvou – společná charakteristika všech turistických oblastí

2.9 Priority

Priorita 1 Infrastruktura cestovního ruchu

Priorita 2 Produkty cestovního ruchu

Priorita 3 Informační systém a marketing

Priorita 4 Organizace, vzdělávání, komunikace, kvalita

2.10 Prioritní cílové skupiny

Rodiny s dětmi

Senioři

Organizované skupiny dětí a mládeže

Charakteristika a zdůvodnění výběru cílových skupin (segmentů):

Rodiny s dětmi

- V období, na které je zpracována Strategie, jde o vydatný segment
- Poptávka po programech a námětech trávení dovolené v Pardubickém kraji ze strany tohoto segmentu
- Existence vhodné nabídky pro tento segment v Pardubickém kraji

Senioři

- Silný segment
- Prodlužování střední délky života, zlepšení zdravotnické péče
- Trend nárůstu počtu cestujících seniorů
- Časová flexibilita segmentu – možnost rozložení návštěv regionu v období celého roku
- Segment nejvíce využívající služeb cestovních kanceláří

Organizované kolektivy dětí a mládeže

- Stabilní, vydatný segment
- Preference tohoto segmentu turistickými oblastmi na území Pardubického kraje
- Existence nabídky pro tento segment a její další rozvoj
- Relativně velká časová flexibilita v závislosti na druhu aktivity (školní i mimoškolní kolektivy)
- Možnost vyplnění mezisezóny tímto segmentem

Tab. 2 Přehled priorit a opatření

Priorita 1 Infrastruktura cestovního ruchu	Priorita 2 Produkty cestovního ruchu	Priorita 3 Informační systém a marketing	Priorita 4 Organizace, vzdělávání, komunikace, kvalita
Opatření 1.1 Dopravní infrastruktura	Opatření 2.1 Prodloužené víkendy	Opatření 3.1 Regionální informační systém cestovního ruchu	Opatření 4.1 Vzdělávání, lidské zdroje
Opatření 1.2 Ubytování, stravování	Opatření 2.2 Produkty cestovního ruchu pro rodiny s dětmi	Opatření 3.2 Koncentrovaná marketingová podpora témat vycházejících z obsahových priorit Strategie	Opatření 4.2 Organizace
Opatření 1.3 Doprovodná infrastruktura cestovního ruchu	Opatření 2.3 Produkty cestovního ruchu pro organizované skupiny dětí a mládeže	Opatření 3.3 Rozšíření distribučních cest	Opatření 4.3 Komunikace
Opatření 1.4 Turistické stezky (Cyklostezky, hipostezky, pěší stezky, lyžařské stezky) a jejich infrastruktura	Opatření 2.4 Produkty cestovního ruchu pro seniory	Opatření 3.4 Propagace	Opatření 4.4 Kvalita
Opatření 1.5 Péče o atraktivitu cestovního ruchu, památková péče	Opatření 2.5 Produkty cestovního ruchu pro ostatní cílové skupiny včetně osob handicapovaných	Opatření 3.5 Podpůrné aktivity marketingu a sdílení informací	
Opatření 1.6 Ostatní infrastruktura	Opatření 2.6 Katalog produktů		
	Opatření 2.7 Produkty cestovního ruchu v oblasti gastronomie		
	Opatření 2.8 Pod pokličkou regionálních produktů		

3 POPIS PRIORIT A OPATŘENÍ

3.1 Priorita 1 Infrastruktura cestovního ruchu

Jedním ze způsobů hodnocení infrastruktury byly odpovědi informačních center za jimi spravované území na standardizovaný dotazník. Jejich odpovědi jsou uvedeny v příloze k návrhové části. Jádrové oblasti a navazující významné lokality jsou barevně označeny.

3.1.1 Opatření 1.1 Dopravní infrastruktura

Výchozí stav:

a) Výchozí stav ze strany poptávky – názory v dotazníkovém šetření

Z marketingového výzkumu „Profil návštěvníků v turistických regionech České republiky“ (CzechTourism) a výzkumu realizovaného ke Strategii vyplývá velká nespokojenost návštěvníků Pardubického kraje s dopravou a souvisejícími aspekty. V průzkumu realizovaném agenturou CzechTourism byli respondenti dotazováni přímo na spokojenost s vybaveností v dopravní infrastruktuře, hromadné dopravě či se službami pro motoristy. Ve výzkumu realizovaného k této Strategii měli návštěvníci sami v otevřené otázce uvést atraktivní a neatraktivní prvky v Pardubickém kraji. Nejfrekventovanější odpovědi se týkaly přímo či nepřímo silniční dopravy a její infrastruktury.

b) Výchozí stav – silnice důležité z hlediska cestovního ruchu v Pardubickém kraji

Byly vytipovány silnice důležité z hlediska cestovního ruchu v Pardubickém kraji a posouzen jejich stav. Tyto silnice jsou uvedeny dle prioritních geografických oblastí v následujících tabulkách.

Tab. 3 Silnice důležité pro rozvoj cestovního ruchu – Pardubicko a Chrudimsko

Silnice	Číslo silnice	Stav (opraveno-dobry-vyhovující-špatný)	Zařazeno v plánu oprav	Nutnost opravy
Slatiňany	I/37	CR - kruh.kř. Slatiňany - opraveno		
		průtah Slatiňany - dobrý		
Heřmanův Městec - Hrbokov	II/341	Heř. Městec - kř. Prachovice - vyhovující		ano
		kř. Prachovice - Hrbokov - špatný		ano
Hrbokov - Seč - Běstvína – Pařížov	II/340	Hrbokov - Seč - opraveno 2005		
		Seč - začátek Běstvíny - špatný	ano	ano
		průtah Běstvína - opraveno 2005		
		Běstvína - Pařížov - hr.kraje - špatný	ano	ano
Žleby - Seč	II/337	Žleby - začátek Ronova - opraveno 2009		
		Ronov - Seč - špatný	2013-14	ano
Hlinsko - Trhová Kamenice	II/343	opraveno 2007		
Skuteč - Nasavrky - Seč	II/337	Skuteč - Vrbatův Kostelec - špatný		ano
		Vrbatův Kostelec - Nasavrky - vyhovující		ano
		Nasavrky - Libkov - špatný		ano
		Libkov - Bojanov - vyhovující		ano
		průtah Bojanov - dobrý		
		Bojanov - kř. Mezný (II/340) - špatný		ano
		kř. Mezný - Seč - dobrý		
Veselý Kopec	III/3433	opraveno 2008		
Luže - Nové Hradý	II/356	vyhovující		ano
Staré Hradiště - Ráby - Kunětická hora - Dříteč	III/2985	Staré Hradiště - Němčice - špatný		ano
		Němčice průtah - opraveno 2009		
		Němčice - Dříteč - opraveno 2004		
Přelouč - Libišany	II/333	opraveno 2006		
Řečany nad Labem - Kladruby nad Labem	III/3227, II/3229	silnice - vyhovující		ano
		mosty Řečany n/L - špatné		ano
Holice	I/35	novostavba 2008		

Tab. 4 Silnice důležité pro rozvoj cestovního ruchu – Historická města Českomoravského pomezí

Silnice	Číslo silnice	Stav (opraveno-dobry-vyhovující-špatný)	Zařazeno v plánu oprav	Nutnost opravy
Polička - Litomyšl	II/360	Polička - kř. III/36025 u Sebranic - vyhovující		ano
		křiž. III/36025 - Litomyšl - špatný	2010 EU	ano
Litomyšl - Proseč	II/359	Budislav - Proseč - špatný		ano
Litomyšl - Ústí nad Orlicí	II/360	vyhovující		ano
Polička - Bystré	II/362	špatný		ano
Litomyšl - Nové Hrady - Zderaz - Skuteč	II/358	Litomyšl - Nové Hrady - Zderaz - vyhovující		ano
Choceň - Vysoké Mýto	II/357	opravuje se		
Vysoké Mýto - Nové Hrady	II/357	Vysoké Mýto - Mokrá Lhota - vyhovující		ano
		Mokrá Lhota - Nové Hrady - špatný		ano
Bystré - Svojanov - Bohuňov -hranice kraje	II/364, II/365	Bystré - Svojanov - opraveno 2005		
		Svojanov - hr.kraje - špatný	2014	ano
Staré Město - Moravská Třebová - Křenov	III/368	Staré Město - Moravská Třebová - vyhovující		ano
		Moravská Třebová - Křenov - opraveno 2008		
Staré Město - Rychnov na Moravě - Mladějov na Moravě	III/36811, III/36816	vyhovující		ano

Tab. 5 Silnice důležité pro rozvoj cestovního ruchu – Králicko

Silnice	Číslo silnice	Stav (opraveno-dobry- vyhovující-špatný)	Zařazeno v plánu oprav	Nutnost opravy
Králíky - Červený Potok - hranice kraje	II/312	špatný	2015	ano
Červený Potok - Dolní Morava	III/31227	opraveno 2007		
Jablonek nad Orlicí - Těchonín - Mladkov	III/311	špatný		ano
Žamberk - Lichkov - křižovatka s I/43	II/312	Líšnice - Pastviny - opraveno 2005		
		Mladkov - Dolní Lipkla - opraveno 2007		
		zbytek -dobry		
Lanškroun - Výprachtice- Čenkovice	II/311, III/31118	Lanškroun - Nepomuky - opraveno 2006-8		
		Nepomuky - Výprachtice - vyhovující		ano
Ústí nad Orlicí - Letohrad - Šedivec	II/360	opraveno 2006		
Šedivec – Nekoř - Pastviny	III/31216	vyhovující		

Zdroj Tab. 3 – Tab. 5 Krajský úřad Pardubického kraje, Odbor dopravy, silničního hospodářství a investic

Dále lze zmínit problematickou dopravní situaci v Chrudimi, Pardubicích a Lázních Bohdanči (nadměrná doprava včetně nákladní dopravy, dopravní zácpy, neexistence obchvatů) a nedobudovanou rychlostní silnici R35.

c) Výchozí stav - veřejná doprava

Nejčastější problémy jsou shrnuty do následujících bodů:

- Špatná dostupnost některých turistických cílů veřejnou dopravou. Problematické je dopravní spojení do lokalit, které neleží na železničních tratích, a to zejména o víkendech
- Špatná návaznost spojů (nedostatečné časové rezervy na přestup)
- Problematické dopravní napojení okolních atraktivit z pohledu určitého turistického cíle
- Naopak pozitivně jsou vnímány zavedené cyklobusy

Nejčastější problémy týkající se veřejné dopravy jednotlivých rozvojových jader a navazujících oblastí jsou uvedeny v Tab. 6.

Tab. 6 Veřejná doprava v rozvojových jádrech a navazujících lokalitách – nejčastější problémy

Pardubicko a Chrudimsko	• Problematická dostupnost Veselého Kopce a Kladrub nad Labem - neexistuje žádné spojení veřejnou dopravou o víkendech. • Neexistuje vhodné víkendové propojení Seče, jakožto centra letní rekreace s aktivitami v okolí (Nasavrky, Hlinsko), do Seče zajíždí cyklobus, ale ne již na Lichnici • Časově náročné cestování z Pardubic do Chrudimi, Slatiňan, Hlinska vlakem vzhledem k obratišti v Rosicích nad Labem a častému čekání na projíždějící ostatní vlaky. • Choltice – o víkendech dopravní spojení pouze vlakem, nevýhodné příjezdy vlaků vzhledem k otevírací době zámku. • Špatná dopravní dostupnost Luže a hradu Košumberka • Do Hlinska v zimě nezajíždí skibus.
Historická města Českomoravského pomezí	• Do všech vytipovaných významných lokalit v rámci prioritní geografické oblasti v turistické sezóně alespoň 1 spoj veřejné dopravy v adekvátní čas z hlediska turistiky (dopoledne do místa, odpoledne zpět) • Turistické atraktivity v oblasti propojují v sezóně cyklobusy (červenec – září). Návaznost cyklobusů i na Pardubicko a Chrudimsko Nedostatečná veřejná doprava některých turisticky atraktivních lokalit, zejména o víkendu, a to: • Problematická návaznost Poličky a Toulouvcových Maštálí, Poličky a Svojanova (neexistuje přímé spojení v dopoledních hodinách z Poličky na Svojanov), Vysokého Mýta a Nových Hradů. Další problémy: • Periferní poloha Poličky vzhledem k železničnímu koridoru Praha – Olomouc, nutnost 2 přestupů.
Králicko	• Špatná dostupnost regionu, zejména v období mimo sezóny. • Dopravní dostupnost je v letní sezóně zajišťována několika cyklobusy procházejícími všemi definovanými lokalitami, v zimě skibusy. Králíky a Těchonín leží na železničních tratích, je tudíž zajištěna i tato doprava.

d) Výchozí stav - doprava v klidu

Co se týče parkovacích míst, situace je různá. Obecně lze říct, že nedostatkem parkovacích míst trpí turisticky velmi exponovaná místa.

Nedostatečné parkovací kapacity:

Pardubicko a Chrudimsko

Pardubice - problémem v Pardubicích je kromě nedostatku parkovacích míst poměrně značná vzdálenost parkovišť pro autobusy od historického centra

Hlinsko – parkování v centru v okolí lokality Betlém

Veselý Kopec – nedostatečná kapacita parkovišť, zejména při konání tradičních akcí

Lázně Bohdaneč – omezené parkovací kapacity (nedostatečné i mimo hlavní sezónu), mnohdy nestačí pro lázeňské hosty

Slatiňany – nedostatečná kapacita parkovacích míst zejména v místech s velkou návštěvností

Historická města Českomoravského pomezí

Nedostatečné parkovací kapacity – Nové Hrady (zámek), Litomyšl (historické centrum), Polička a Svojanov (zejména při pořádaných akcích), Budislav (východisko do Toulouvcových Maštálí)

Králicko

Nedostatečné parkovací kapacity v zimních střediscích

Cíle

- ◆ Zkvalitnění dostupnosti turistických cílů prostřednictvím zlepšení stavu silnic klíčových pro cestovní ruch
- ◆ Rozšíření dostupnosti turistických cílů veřejnou dopravou
- ◆ Optimalizace a zkvalitnění parkovacích ploch pro individuální dopravu i dopravu autobusy

Aktivita

- Modernizace potřebných silnic uvedených v Tab. 3 až Tab. 5, řešení dopravní situace ve městech (budování obchvatů).
- Analýza, posouzení a optimalizace veřejné hromadné dopravy a speciální turistické dopravy (skibusy, cyklobusy) za účelem povzbuzení cestovního ruchu, zejména ve vazbě na jádrové oblasti. Dle možností používání dopravních prostředků vhodných pro tělesně postižené osoby.
- Doprava v klidu – zkvalitnění a rozšíření parkovacích kapacit v místech, kde to je potřebné (viz příloha k návrhové části)

Nositelé – Pardubický kraj – modernizace silnic II. a III. třídy, provoz cyklobusů, optimalizace veřejné dopravy

Obce, popř. soukromí investoři, vlastníci relevantních pozemků – doprava v klidu

Cílové skupiny

Domácí i zahraniční návštěvníci, cestovní kanceláře a agentury (zejména ve vztahu ke zkvalitnění možností pro autobusovou dopravu)

3.1.2 Opatření 1.2 Ubytování, stravování

Výchozí stav

a) Výchozí stav – obecná situace

Ubytování a stravování patří společně s dopravou mezi základní infrastrukturu cestovního ruchu. Charakteristika ubytovacích zařízení za Pardubický kraj (plošně, na základě agregovaných statistických dat ČSÚ, odborných článků a názorů odborné veřejnosti):

- Ze statistik ČSÚ vyplývá vysoký průměrný počet lůžek na pokoj v hromadných ubytovacích zařízeních v Pardubickém kraji a zároveň nízký počet personálu na ubytovací zařízení ve srovnání s průměrem ČR, což svědčí o nižší kvalitě HUZ.

- V Pardubickém kraji je ve srovnání s ostatními kraji podprůměrný počet ubytovacích zařízení vyšší kvality – čtyřhvězdičkových a pětihvězdičkových a tedy omezená nabídka pro nejnáročnější klientelu.
- Nízká obsazenost pokojů a lůžkové kapacity HUZ v Pardubickém kraji. Tento problém se snaží některá, zejména levnější ubytovací zařízení, řešit dlouhodobým ubytováním neturistických skupin a jednotlivců (sezónní pracovníci apod.), čímž si zvýší obsazenost, avšak na druhou stranu taková ubytovací zařízení nejsou v případě potřeby k dispozici pro skupiny turistů ani jednotlivce.
- V souladu s evropskými trendy v cestovním ruchu je očekáván (a již se i projevuje) nárůst poptávky po menších ubytovacích zařízeních (farmy, malé hotely) a klidnějším ubytování.

b) Výchozí stav – jádra a navazující lokality – struktura a počet ubytovacích zařízení a lůžek

V tabulkách 7 – 9 jsou zahrnuty ubytovací kapacity nacházející se v obcích na území ohraničeném rozvojovými jádry a přímo v navazujících lokalitách.

Tab. 7 Struktura a počet ubytovacích zařízení a lůžek – Pardubicko a Chrudimsko

	Chaty/ chalupy	Hotely	Pensiony	Motely	Hotely garni	Privaty / apartmány/ ubytování v soukromí	Ubytovny/ hostely
Počty ubytovacích zařízení	10	32	64	2	0	22	29
Počty lůžek	103	2773	1360	42	0	136	2759

Zdroj: www.vychodni-cechy.info

Tab. 8 Struktura a počet ubytovacích zařízení a lůžek – Historická města Českomoravského pomezí

	Chaty/ chalupy	Hotely	Pensiony	Motely	Hotely garni	Privaty / apartmány/ ubytování v soukromí	Ubytovny/ hostely
Počty ubytovacích zařízení	5	18	45	1	3	21	25
Počty lůžek	50	730	653	40	149	145	1427

Zdroj: www.vychodni-cechy.info

Tab. 9 Struktura a počet ubytovacích zařízení a lůžek – Králicko

	Chaty/ chalupy	Hotely	Pensiony	Motely	Hotely garni	Privaty / apartmány/ ubytování v soukromí	Ubytovny/ hostely
Počty ubytovacích zařízení	27	9	42	1	0	48	16
Počty lůžek	339	647	1089	38	0	380	735

Zdroj: www.vychodni-cechy.info

c) Výchozí stav – kvantita a struktura ubytovacích kapacit z územního pohledu

Nejčastější problémy (plošně):

- Nedostatek ubytování v soukromí
- Chybějící levnější ubytování (ale slušný standard)
- Chybějící menší kempy (v přírodních lokalitách)
- Chybějící ubytovací zařízení schopná pojmout zájezd
- Absence ubytovacích zařízení vhodných pro rodiny s dětmi

Tab. 10 Nejčastější problémy v oblasti ubytování (rozvojová jádra a navazující oblasti)

Pardubicko a Chrudimsko	Nedostatek ubytování v soukromí, poptávka po menších kempech a levnějším ubytování (turistické ubytovny), Nedostatek větších ubytovacích kapacit pro větší skupiny turistů (zájezdy) – Hlinsko.
Historická města Českomoravského pomezí	Chybí levnější ubytovací zařízení, kemp (Toulovcovy Maštale), hotel se službami v Moravské Třebové, v Poličce je potřebný větší počet ubytovacích zařízení (sezónní ubytování, levnější ubytování s koupelnou). Nedostatek ubytovacích zařízení v Nových Hradech.
Králicko	Chybí levné ubytování (kemp), hromadné ubytovací kapacity v Letohradě pro 30 a více osob, jinak jsou ubytovací kapacity dostatečné, problémem je spíše zastaralé vybavení.

d) Výchozí stav - hodnocení vybavenosti ubytovacích zařízení

Vybavenost ubytovacích zařízení pro trávení volného času či pro zábavu návštěvníků za nepříznivého počasí je různá. Obecně je špatně hodnocena lokalitách Historická města Českomoravského pomezí a Králicko.

e) Výchozí stav - hodnocení stravovacích zařízení

Nejčastější problémy jsou shrnuty do následujících bodů, avšak velmi záleží na konkrétních lokalitách:

- Špatná kvalita poskytovaných služeb a vnitřního vybavení, prostředí
- Nevyhovující otevírací doba stravovacích zařízení
- Chybějící některé typy stravovacích zařízení
- Chybějící nabídka pro určité segmenty (cyklisté, děti)
- Jednotvárnost sortimentu, malá nabídka místních specialit
- Absence nekuřáckých restaurací

Větším problémem než infrastruktura stravovacích zařízení jsou „měkké“ záležitosti týkající se způsobu poskytování služeb. Tyto skutečnosti, které mají ze své podstaty neinvestiční charakter, jsou řešeny v rámci opatření 4.4 Kvalita.

Cíle

- ◆ Zkvalitnění ubytovacích a stravovacích služeb a rozšíření jejich nabídky pro co nejširší segmenty, zejména segmenty uvažované strategií jako prioritní.

Aktivity – uvedené ve zjednodušené podobě, konkrétní náměty dle jednotlivých lokalit jsou uvedeny v popisu výchozího stavu a v příloze.

Ubytovací zařízení

- Podrobnější analýza výkonů ubytovacích zařízení
- Posílení ubytovacích zařízení levnější kategorie (ale se slušným standardem) – turistické ubytovny apod.
- Posílení ubytovacích zařízení vyšší třídy (3+) v lokalitách, kde má takové ubytování opodstatnění vzhledem k poptávce a navazujícím atraktivitám
- Vybudování kempů v lokalitách, kde jsou poptávány (Králicko)
- Rozšíření vybavenosti ubytovacích zařízení o vybavení pro děti
- Rozšíření počtu ubytovacích zařízení vybavených pro pobyt tělesně postižených osob
- Rozšíření vybavenosti ubytovacích zařízení o vybavení pro trávení volného času (zejména pro případy špatného počasí)
- Rozšíření vybavenosti ubytovacích zařízení pro cyklisty
- Rozšíření nabídky ubytování v soukromí (vytvoření návodů na zahájení a provozování v soukromí)

Stravovací zařízení

- Rozšíření vybavenosti stravovacích zařízení pro rodiny s dětmi
- Rozšíření vybavenosti některých lokalit o poptávané typy stravovacích zařízení

Pozn.: Skutečnosti, které vyplynuly z hodnocení stravovacích zařízení a mají ze své podstaty neinvestiční charakter, tj. týkají se způsobu a rozsahu poskytování služeb, jsou řešeny v rámci opatření 4.4 Kvalita

Nositelé

Soukromí investoři/majitelé ubytovacích a stravovacích zařízení

Návod k provozování ubytování v soukromí – např. DSVČ ve spolupráci se Svazem venkovské turistiky, ECEAT apod.

Cílové skupiny

Primárně – majitelé ubytovacích a stravovacích zařízení, potenciální investoři v této oblasti

Sekundárně – domácí a zahraniční návštěvníci

3.1.3 Opatření 1.3 Doprovodná infrastruktura cestovního ruchu

Výchozí stav

a) Obecný popis výchozího stavu

Z marketingového výzkumu „Profil návštěvníků turistických regionů“ realizovaného agenturou CzechTourism vyplynula nespokojenost téměř 30 % respondentů s nabídkou programů pro návštěvníky v Pardubickém kraji. Výhodou turistických programů je jejich relativně snadná možnost lokalizace na rozdíl od kulturních a přírodních památek. Podmínkou úspěšnosti je jejich atraktivita a originalita. K bezproblémovému fungování programů je třeba zajistit příslušné investice do související infrastruktury, což je cílem tohoto opatření.

Investice do doprovodné infrastruktury, která zlepší možnost volnočasových aktivit návštěvníků Pardubického kraje, jsou také opodstatněny zejména negativním hodnocením vybavenosti atrakcemi pro děti (s ohledem na to, že děti jsou prioritním segmentem zahrnutým dvakrát – rodiny s dětmi a organizované kolektivy dětí a mládeže), negativním hodnocením vybavenosti pro zábavu a společenské vyžití i vybavenosti pro sportovní aktivity.

b) Výchozí stav - poptávka

Byly získány informace z turistických informačních center týkající se oblíbených aktivit návštěvníků jejich území a podněty pro zlepšení vybavenosti území pro trávení volného času. Variabilita tipů na zlepšení vyžití návštěvníků v jednotlivých lokalitách je poměrně velká.

Mezi nejčastější náměty patří: vyžití pro rodiny s dětmi, adrenalinové zážitky, tématické naučné stezky, akvaparky a tématické parky, interaktivní muzea. Některé konkrétní typy jsou dle prioritních oblastí uvedeny v následující tabulce, všechny náměty jsou uvedeny v příloze.

Tab. 11 Některé náměty pro investice do doprovodné infrastruktury dle prioritních oblastí

Pardubicko a Chrudimsko	Více aktivního vyžití pro rodiny s dětmi, větší využití vodních ploch a toků Chybí větší využití tradičních produktů – např. prohlídky výroby perníku. Nové naučné stezky (Holice) Příležitosti pro adrenalinové sporty (Seč, Slatiňany) Akvaparky (Holice, Kladruby nad Labem) Relaxační areál a lepší sportovní vyžití v Luži
Historická města Českomoravského pomezí	Atraktivita pro rodiny s dětmi Tématický park (Polička) In-line stezky
Králicko	Atraktivita pro špatné počasí, interaktivní atrakce (muzeum, výtvarné dílny...) Akvapark Naučné stezky po linii opevnění Přírodní tělocvična

Cíle

- ◆ Zlepšení vybavenosti pro tvorbu turisticky atraktivních programů
- ◆ Zlepšení vybavenosti pro všestranné volnočasové využití návštěvníků Pardubického kraje

Aktivita

- Budování infrastruktury projektů, jejichž hlavním cílem je vytvoření programu pro návštěvníky
- Projekty, jejichž cílem je zlepšení vybavenosti pro oblast volnočasového vyžití včetně atrakcí pro děti

Nositelé

Obce, svazky obcí, podnikatelské subjekty, občanská sdružení, církve

Cílové skupiny

Domácí a zahraniční návštěvníci

3.1.4 Opatření 1.4 Turistické stezky (cyklostezky, hipostezky, pěší stezky, lyžařské trasy, in-line) a související infrastruktura

Výchozí stav

Cykloturistika, in-line bruslení, běh na lyžích i pěší turistika jsou oblíbené činnosti v rámci cestovního ruchu na území Pardubického kraje i obecně. Aktivní turistika patří mezi nejčastěji zmiňované účely návštěvy Pardubického kraje i aktivity v rámci dovolené/pobytu v Pardubickém kraji provozované (dle šetření realizovaného ke Strategii i dle marketingového výzkumu Profil návštěvníků v turistických regionech České republiky). Z toho důvodu je opodstatněné zlepšování podmínek pro tyto typy volnočasových aktivit prostřednictvím rozšiřování služeb a vybavenosti. Nejčastější problémy jsou shrnuty do následujících bodů:

- Pozitivum - spokojenost s povrchy stezek, tras
- Chybí doplňková infrastruktura – mobiliář (přístřešky, lavičky apod.)
- Občasným problémem je kvalita značení
- Chybí stezky s vhodným povrchem pro in-line bruslení – Chrudimsko-Hlinecko, Moravskotřebovsko
- Chybějící vybavení pro údržbu lyžařských tras
- Potřeba propojit cyklistické trasy v některých lokalitách
- Nedostatek půjčoven a úschoven jízdních kol (u památek) a dalšího zázemí pro cyklisty

Tab. 12 Chybějící infrastruktura navázaná na turistické trasy v rozvojových jádrech a navazujících lokalitách

Pardubicko a Chrudimsko	Chybí zázemí pro cyklisty (úschovny, opravný), odpočívadla, půjčovny kol, in-line trasy. Poptávka po rozšíření naučných pěších tras a cyklotras.
Historická města Českomoravského pomezí	Nedostatečná údržba lyžařských tras, chybí půjčovny kol, odpočívadla, propojení Litomyšle a Vysokého Mýta cyklostezkou, cyklostezky přímo v Litomyšli, in-line stezky
Králicko	Odpočívadla, přístřešek na Králickém Sněžníku, udržované běžkařské a cyklistické trasy

Cíle

- ◆ Zkvalitnění tras pro pěší turistiku, cykloturistiku, hipoturistiku, in-line bruslení a běh na lyžích včetně doprovodné infrastruktury a vybudování sítě souvisejících služeb.

Aktivita

(Obecně formulované, konkrétní potřeby jednotlivých lokalit jsou uvedeny v příloze)

- Doplnění stezek odpočívadly, lavičkami apod.
- Budování sítě půjčoven kol, popř. in-line bruslí, rozšíření sítě opraven kol, budování prostor pro bezpečné uložení jízdních kol (hrady, zámky, centra měst)

- Rozšíření sítě strojově udržovaných lyžařských tras (tzn. včetně pořízení techniky na strojovou údržbu)
- Rozšíření sítě stezek vhodných pro in-line bruslení
- Propojení sítě cyklotras a cyklostezek v potřebných lokalitách

Nositelé

Soukromí investoři/provozovatelé služeb, obce, svazky obcí, neziskové organizace, Lesy ČR

Cílové skupiny

Domácí i zahraniční návštěvníci

3.1.5 Opatření 1.5 Péče o atraktivitu cestovního ruchu, památková péče

Výchozí stav – obecný

a) Obecný popis výchozího stavu

Poznávací turistika je nejčastějším motivem návštěvy Pardubického kraje v letní sezóně. Proto je výhodné i z pohledu poptávky rozšíření nabídky o další přístupné památkové objekty s adekvátním využitím, vhodnou programovou nabídkou a adekvátním spektrem doprovodných služeb.

b) Popis výchozího stavu – rozvojová jádra a navazující oblasti

Jako výchozí stav jsou uvedeny problematické stránky rozvojových jader a navazujících lokalit v oblasti památkové péče.

Tab. 13 Pardubicko a Chrudimsko

PARDUBICE - ZÁMEK
• přílišná orientace zámku na muzejní činnost • podceněná organizace (management) • nezáměr cílových skupin o služby a aktivity nabízené v zámku • chybějící zázemí pro návštěvníky v areálu (občerstvení apod.)
KUNĚTICKÁ HORA
• nedostavěné Jurkovičovo křídlo – chybí restaurace
LÁZNĚ BOHDANEČ
• potřeba rekonstrukce Gočárova pavilonu a údržba Opatovického kanálu
KLADRUBY NAD LABEM - hřebčín
• značení, směrování • nedostatečná prezentace krajinářského konceptu • nedostatečná prezentace historické architektury (historické budovy, kaple, sochy)
CHOLTICE
• neopravený, zchátralý zámek • malá prezentace unikátní kaple • nutnost doplnění mobiliáře
SLATIŇANY
• nedostatečná prezentace komplexu zámku a parku, nevyužitý potenciál • expozice příliš jednostranně zaměřená • neprovedená revitalizace zámeckého parku (plánuje se)
HLINSKO
• menší povědomost o lokalitě v porovnání se skanzenem Veselý Kopec • přirozená degradace původního stavebního materiálu • nepochopení v kontextu Souboru lidových staveb Vysočina – (Betlém v Hlinsku, Svobodné Hamry, Veselý Kopec) • nedostatečná propojenost lokalit Souboru lidových staveb Vysočina informačními tabulemi
VESELÝ KOPEC
• vhodná další pokladna při pořádání tradičních akcí • nedostatečná kapacita stylového občerstvení
CHRUDEM
• nevyužitý potenciál Muzea loutek

Zdroj: NPÚ Pardubice, města Lázně Bohdaneč a Králíky, Společnost přátel čs. opevnění

Nejsou výraznější problémy z hlediska památkové ve vztahu k cestovnímu ruchu – Nasavrky, Holice, Luže.

Tab. 14 Historická města Českomoravského pomezí

LITOMYŠL
• špatná propagace na I/35 – chybí cedule, ukazatele
MORAVSKÁ TŘEBOVÁ
• špatný stav mnoha památek • nedostatečná prezentace památkové rezervace
VYSOKÉ MÝTO
• chybějící širší spektrum turistických zajímavostí • nevyužitý potenciál historických památek • nevyužitý potenciál okolí - barokní areál ve Vraclavi, i z archeologického hlediska
NOVÉ HRADY
• úprava veřejných prostranství v centru obce

U Poličky a Svojanova nejsou výraznější problémy z hlediska památkové péče ve vztahu k cestovnímu ruchu. Toulouvcovy maštale jsou přírodní lokalita, není tedy posuzována z hlediska památkové péče.

Tab. 15 Králicko

KRÁLÍKY
• chybějící expozice role kláštera v 50. letech
PEVNOST BOUDA A PEVNOSTNÍ OBLAST OBECNĚ
• nutné – vyřešení majetkových vztahů týkající se pevnostních objektů • zachování autenticity objektů • adekvátní využití objektů – zejména v cestovním ruchu
LETOHRAD
• kulturně nevyužitý potenciál (např. zámek, blízky Žampach, atd.)

Pastviny, Čenkovice a Suchý vrch nejsou posuzovány z hlediska památkové péče, jelikož se jedná o přírodní lokality.

Cíle

- ◆ Zatraktivnění rozvojových jader a navazujících významných lokalit pro návštěvníky
- ◆ Adekvátní využití památkových objektů v oblasti cestovního ruchu
- ◆ Rozšíření nabídky turistických cílů
- ◆ Rozšíření komfortu a služeb pro návštěvníky památek a muzeí

Aktivity

- Aktivity vedoucí ke zatraktivnění rozvojových jader a navazujících významných lokalit
- Rekonstrukce památkových objektů za účelem jejich využití v cestovním ruchu v dalších lokalitách
- Rozšíření počtu zpřístupněných památek (u kostelů alespoň možnost nahlédnout přes mříže)

- Vybudování a udržování příjezdových komunikací, parkovacích ploch, stojanů na kola,
- Veřejná WC, možnost odložení objemných zavazadel a uschování jízdních kol, šatny u interiérových objektů
- Umístění malých infocenter do památkových objektů včetně služeb veřejného internetu
- Zajištění ve většině objektů alespoň minimálního občerstvení
- Aktivizace prohlídek a programů (interaktivní expozice, soutěže) – zejména u muzeí
- Vytváření speciálních kulturních nabídek v centrech turistického ruchu v době návštěvnické sezóny

Nositelé

Pardubický kraj, obce, svazky obcí, podnikatelské subjekty, občanská sdružení, církve

Cílové skupiny

Domácí a zahraniční návštěvníci

3.1.6 Opatření 1.6 Ostatní infrastruktura

Výchozí stav

a) Obecný popis výchozího stavu

Ostatní infrastrukturou se rozumí infrastruktura využívaná místními občany i návštěvníky lokality. Z hlediska cestovního ruchu má doplňkový význam, přispívá však ke komplexnosti poskytovaných služeb a dojmu z navštívené lokality. Její špatný stav a nefunkčnost mohou vést k nespokojenosti návštěvníků.

Na neupravenost veřejných prostor v okolí památkových objektů poukazovali také účastníci fór cestovního ruchu. Na druhou stranu, turisticky atraktivní lokality jsou spojeny se zvýšenou koncentrací lidí a tedy i s větším rizikem nepořádku, odpadků apod.

b) Nejčastější problémy (průřezově)

- Nedostatek veřejných WC (vhodně umístěných v turistických lokalitách, bezbariérová WC) nebo jejich nevhodná otevírací doba
- Nevhodná skladba obchodů v turistických lokalitách
- Potřebné rekonstrukce veřejných prostranství
- Zanedbané místní komunikace a chodníky
- Neuklizená veřejná prostranství
- Nedostatek odpočinkových míst

Cíle

- ◆ Zatraktivnění prostředí v centrech měst, v okolí památek a dalších turisticky významných objektů, a to prostřednictvím zvýšené péče o pořádek, dále prostřednictvím architektonických a sadových úprav a dalších aktivit směřujících k čistému a příjemnému prostředí.
- ◆ Zkvalitnění a rozšíření ostatní infrastruktury dle požadavků jednotlivých lokalit, zejména rozšíření počtu veřejných toalet.

Aktivity

- Budování veřejných toalet, případně rozšíření jejich provozní doby tak, aby reflektovala potřeby návštěvníků
- Úprava veřejných ploch (autobusová, vlaková nádraží, náměstí, odpočinkové plochy a další, a to včetně estetického ztvárnění – konkrétní potřeby v jednotlivých lokalitách jsou nastíněny v popisu výchozího stavu)

Nositelé

Obce, podnikatelské subjekty

Cílové skupiny

Domácí i zahraniční návštěvníci

3.2 Priorita 2 Produkty cestovního ruchu

3.2.1 Opatření 2.1 Produkt Prodloužené víkendy

Výchozí stav

Mnoho návštěvníků přijíždí do Pardubického kraje pouze na jeden den a nepřenocuje zde.

Cíl opatření

Prodloužit pobyt návštěvníků v Pardubickém kraji

Aktivity

- Vytvoření produktů pro návštěvníky – komplexních nabídek pro zajímavé strávení prodloužených víkendů v Pardubickém kraji. Iniciativa by zde měla vycházet od ubytovacích zařízení, která by ve spolupráci s ostatními subjekty v území (další poskytovatelé služeb, turistická informační centra atd.) vytvořily nabídky pro různé segmenty, a to převážně ve vazbě na prioritní geografické oblasti.
- Umístění prodloužených víkendů do katalogu produktů (viz opatření 2.6)
- Distribuce prostřednictvím internetu – webových stránek www.vychodni-cechy.info

Nositelé

Ubytovací zařízení a další poskytovatelé služeb, turistická informační centra

Cílové skupiny

Zejména domácí návštěvníci, cestovní kanceláře a agentury

3.2.2 Opatření 2.2. Produkty cestovního ruchu pro rodiny s dětmi

Výchozí stav

Rodiny s dětmi byly zvoleny jako jeden z prioritních cílových skupin v rámci dokumentu. Tato volba je opodstatněna demografickým vývojem – v současné době se rodí děti silným populačním ročníkům ze 70. let. Zároveň existuje reálná poptávka tohoto segmentu po pobytech/dovolených s vhodným programem v Pardubickém kraji. V Pardubickém kraji se nachází mnoho vhodných aktivit pro tento segment, je však nutné je vhodným způsobem a pokud možno v co nejkompaktnější podobě segmentu představit.

Cíle opatření

- ◆ Zvýšení návštěvnosti Pardubického kraje rodinami s dětmi prostřednictvím ucelené nabídky (inspirativní programy, služby a vhodná infrastruktura cestovního ruchu) vázané zejména na rozvojová jádra a navazující lokality a odpovídající požadavkům a potřebám tohoto segmentu. Ke zvýšení návštěvnosti kraje zvoleným segmentem přispějí vhodně zvolené a zacílené marketingové nástroje.

Aktivity

- Analýza potřeb segmentu rodin s dětmi
- Výběr aktivit a služeb vhodných pro kategorii rodičů s dětmi s respektováním specifických požadavků segmentu, mapování možností slev pro rodiny s dětmi
- Tvorba programů pro rodiny s dětmi (nabídka v elektronické i tištěné podobě)
- Vytvoření speciálních motivačních prvků (např. slevových pasů) pro tento segment
- Marketingová podpora inspirativních programů pro rodiny s dětmi následujícími formami:
 - Prezentace v časopisech zaměřených na rodinu
 - Prezentace na webových stránkách s rodinnou tematikou
 - Direct mailing – zasílání adresné nabídky produktů klubům a sdružením, ve kterých působí rodiče s dětmi, a firmám, které nabízejí v rámci sociálního programu výlety pro rodiny s dětmi)
 - Výtvarné a znalostní soutěže pro děti
 - Prezentace v rozhlase (např. formou reportáží)
 - Famtripy pro zástupce spolků sdružujících rodiče s dětmi (např. mateřská centra)
 - Cross promotion – vzájemná propagace produktů

Nositelé

Destinační společnost Východní Čechy, turistická informační centra, destinační organizace v turistických oblastech, občanská sdružení, poskytovatelé služeb, obce a dobrovolné svazky obcí

Cílové skupiny

Domácí i zahraniční návštěvníci Pardubického kraje – rodiny s dětmi

3.2.3 Opatření 2.3 Produkty cestovního ruchu pro organizované skupiny dětí a mládeže

Výchozí stav

Zaměření na organizované kolektivy dětí a mládeže představuje novou distribuční cestu pro nabídku cestovního ruchu Pardubického kraje. Tato skupina je vnímána jako jedna z prioritních napříč turistickými oblastmi.

Cíle opatření

- ◆ Zvýšení návštěvnosti Pardubického kraje organizovanými skupinami dětí a mládeže prostřednictvím ucelené nabídky (inspirativní programy, vhodná infrastruktura cestovního ruchu) odpovídající požadavkům a potřebám tohoto segmentu, a to zejména ve vazbě na rozvojová jádra a navazující lokality. Ke zvýšení návštěvnosti kraje zvoleným segmentem přispějí vhodně zvolené a zacílené marketingové nástroje.

Aktivity

- Analýza potřeb segmentu (základní a střední školy, mimoškolní zájmové organizace dětí a mládeže)
- Výběr aktivit a služeb vhodných pro organizované kolektivy dětí a mládeže, mapování možností slev pro tuto skupinu
- Tvorba programů
- Marketingová podpora produktu následujícími formami:
 - Direct mailing – adresné zasílání nabídky inspirativních programů školám a organizacím pro mimoškolní činnost dětí a mládeže
 - Výtvarné a znalostní soutěže pro děti
 - Famtripy pro zástupce škol a organizací pro mimoškolní činnost dětí a mládeže
 - Články v tisku pro učitele
 - Cross promotion – vzájemná propagace produktů

Nositelé

Destinační společnost Východní Čechy, turistická informační centra, destinační organizace v turistických oblastech, občanská sdružení, poskytovatelé služeb, obce a dobrovolné svazky obcí

Cílové skupiny

Organizované skupiny dětí a mládeže (domácí i zahraniční), tj. tyto skupiny prostřednictvím základních, středních škol a mimoškolních zájmových zařízení a organizací

3.2.4 Opatření 2.4 Produkty cestovního ruchu pro seniory

Výchozí stav

V souvislosti s demografickým trendem stárnutí obyvatelstva a na to reagujícími trendy v cestovním ruchu i v marketingu obecně, představuje vytvoření speciální nabídky pro seniory samozřejmou věc. Je třeba se zaměřit nejen na seniory, kteří jsou zdraví, ale zejména sestavit nabídku pro seniory, kteří trpí určitými zdravotními omezeními, avšak stále mají zájem cestovat.

Cíle opatření

- ◆ Zvýšení návštěvnosti Pardubického kraje segmentem seniorů prostřednictvím ucelené nabídky (inspirativní programy, vhodná infrastruktura cestovního ruchu) odpovídající požadavkům a potřebám tohoto segmentu a vycházející zejména z rozvojových jader a navazujících lokalit. Ke zvýšení návštěvnosti kraje zvoleným segmentem přispějí vhodně zvolené a zacílené marketingové nástroje.

Aktivity

- Analýza požadavků segmentu
- Výběr aktivit a služeb vhodných pro kategorii seniorů s respektováním specifických požadavků segmentu na pohodlí, stravování, přístupnost objektů apod., mapování možností slev pro seniory
- Tvorba programů pro seniory
- Marketingová podpora produktů pro seniory prostřednictvím následujících nástrojů:
 - Presentace na veletrhu „Senior“ a na dalších akcích pro seniory
 - Presentace v časopisech zaměřených na seniory
 - Presentace na webových stránkách pro seniory

- Direct mailing – zasílání adresné nabídky inspirativních programů pro seniory klubům a sdružením, ve kterých se senioři sdružují, a obcím, které pořádají výlety pro své občany
- Prezentace v rozhlasu (např. formou reportáží)
- Famtripy pro zástupce seniorských spolků
- Cross promotion – vzájemná propagace produktů

Nositelé

Destinační společnost Východní Čechy, turistická informační centra, destinační organizace v turistických oblastech, občanská sdružení, poskytovatelé služeb, KČT, obce a dobrovolné svazky obcí

Cílové skupiny

Domácí i zahraniční návštěvníci ve věku 60 a více let, zájmové organizace sdružující seniory, cestovní kanceláře a agentury

3.2.5 Opatření 2.5 Produkty cestovního ruchu pro ostatní cílové skupiny včetně osob handicapovaných

Výchozí stav

Pardubický kraj disponuje nabídkou i pro další segmenty, široce či úzce vymezené. Vytvoření atraktivní programové nabídky pro tyto segmenty se zahrnutím vhodné infrastruktury a služeb je předmětem tohoto opatření.

Zároveň snahou opatření je v souladu s filozofií cestovního ruchu pro všechny rozšířit informovanost o možnostech cestovního ruchu pro zdravotně postižené osoby v Pardubickém kraji. Vzhledem k tomu, že tyto osoby cestují často s doprovodem, může znamenat zvýšení informovanosti o možnostech cestování pro zdravotně postižené osoby mnohem vyšší nárůst návštěvnosti než pouze o tento cílový segment.

Cíle opatření

- ◆ Zvýšení návštěvnosti v ostatních segmentech cestovního ruchu výše neuvedených
- ◆ V segmentu osob handicapovaných – aktivní angažovanost v rozšíření možností cestování pro zdravotně postižené osoby – rozšíření programů pro zdravotně postižené osoby a zvýšení informovanosti o službách a atraktivitách cestovního ruchu, které jsou „přátelské“ (svojí stavební dispozicí, vnitřním vybavením, instalací speciálních zařízení apod.) pro osoby zdravotně postižené.

Aktivity

- Vytipování vhodných programů pro ostatní cílové skupiny (tj. skupiny neuvedené v předchozích opatřeních této priority) a jejich marketing

Handicapované osoby:

- Konzultace se zástupci organizací osob sdružující zdravotně postižené osoby
- Zmapování atraktivit a služeb disponujícím podmínkami pro zdravotně postižené osoby
- Vytvoření inspirativních programů osoby s různým zdravotním postižením

Nositelé

Destinační společnost Východní Čechy, turistická informační centra, destinační organizace v turistických oblastech, občanská sdružení, poskytovatelé služeb, obce a dobrovolné svazky obcí

Cílové skupiny

ostatní cílové skupiny kromě cílových skupin uvedených v opatření 2.1 – 2.3

3.2.6 Opatření 2.6 Katalog produktů

Výchozí stav

Pardubický kraj patří mezi nejméně navštěvované kraje v České republice. Toto opatření přispěje ke zkvalitnění služeb poskytovaným návštěvníkům Pardubického kraje a přinese jim v ucelené podobě inspirace k trávení různě dlouhého pobytu na celém území Pardubického kraje.

Cíle opatření

- ◆ Vytvoření různorodých programů k trávení dovolené/pobytu na území Pardubického kraje a tak zvýšení motivace návštěvníků pro první i opakované návštěvy Pardubického kraje. Katalog bude obsahovat programy pro různě dlouhé návštěvy kraje, přičemž prioritní délka pobytu bude prodloužený víkend. Katalog bude zahrnovat aktivní i pasivní varianty pobytu, letní i zimní varianty a varianty pro pěkné i nepříznivé počasí, a to za celé území kraje.

Aktivity

- Sestavení programů pro různě dlouhé pobyty v letní a zimní variantě dle spádových území informačních center
- Vytvoření katalogu turistických produktů
- Distribuce katalogu – turistická informační centra v regionu i mimo něj, cestovní kanceláře a agentury a další způsoby
- Související marketingové aktivity – tiskové zprávy

Nositelé

Destinační společnost Východní Čechy, turistická informační centra, destinační organizace v turistických oblastech, občanská sdružení, poskytovatelé služeb, obce a dobrovolné svazky obcí

Cílové skupiny

Stávající i potenciální návštěvníci Pardubického kraje, cestovní kanceláře a agentury

3.2.7 Opatření 2.7 Produkty cestovního ruchu v oblasti gastronomie

Výchozí stav

V Pardubickém kraji (ale to platí i obecně pro Českou republiku) je málo pestrá a nápaditá nabídka místních stravovacích zařízení. Kvalitní gastronomie s nabídkou místních produktů představuje významný způsob odlišení se Pardubického kraje od destinací okolních.

Rozvoj regionálních gastronomií je aktuálním trendem rozvoje cestovního ruchu v České republice, proto je nutné na tento trend reagovat i na úrovni regionální.

Cíle opatření

- ◆ Podpora rozvoje regionální gastronomie,
- ◆ Přiblížení místních gastronomických specialit a akcí návštěvníkům
- ◆ Gastronomie jako motiv návštěvy Pardubického kraje
- ◆ Zapojení více místních gastronomických specialit a restaurací do projektu Czech Specials
- ◆ Podpora podnikání v Pardubickém kraji

Aktivita

- Mapování nabídky stravovacích zařízení a výrobců potravinářských výrobků v jednotlivých turistických oblastech
- Sestavení gastronomického cestopisu – informační a propagační materiál
Vytvoření informačního materiálu, který bude charakterizovat regionální pokrmy Pardubického kraje včetně receptů a jehož součástí bude seznam restaurací, které tyto pokrmy nabízejí. Zároveň však do tohoto materiálu budou zařazeny i „zajímavé“ pokrmy novodobého charakteru, které jsou v regionu vyráběny (pečivo, kozí sýry apod.). Dále se nabízí eventuelní možnost vytvoření speciálního oddílu (kapitoly) v rámci gastronomického cestopisu, ve kterém by byly prezentovány restaurace v regionu nabízející stravu ve speciálních režimech – umožňující dietní stravování, vegetariánskou, bezlepkovou stravu apod., čímž by návštěvníci, kteří musí dodržovat určité diety či upřednostňují konkrétní stravovací režim, získali informaci, kde se mohou stravovat. I toto opatření přispěje k myšlence prosazování „Cestovního ruchu pro všechny“¹.
- Vytvoření elektronické verze gastronomického cestopisu a jeho provázání se stránkami www.vychodni-cechy.info
- Vytvoření motivačního systému pro zapojení restaurací do tohoto projektu a zároveň vytvoření systému kontroly (přítomnost deklarovaných pokrmů na jídelním lístku)
- Vytvoření a zdůraznění kalendáře gastronomických akcí v Pardubickém kraji – v tisku a na stránkách www.vychodni-cechy.info, pravidelná aktualizace gastronomického kalendáře
- Marketingová podpora produktu:
 - Tiskové zprávy o realizaci produktu
 - Direct mailing – rozeslání Gastronomického cestopisu cestovním kancelářím a agenturám, zájmovým organizacím
 - Zveřejňování zkušenosti zapojených podnikatelů – „příklady dobré praxe“
 - Distribuce gastronomického cestopisu prostřednictvím informačních center (v plné nebo zjednodušené podobě)

Nositelé

Destinační společnost Východní Čechy, vysoké a střední školy, informační centra, občanská sdružení, provozovatelé stravovacích zařízení v Pardubickém kraji, destinační organizace v turistických oblastech, obce a dobrovolné svazky obcí

¹ tj. myšlenky cestovního ruchu dostupného pro osoby zdravotně, psychicky i sociálně handicapované.

Cílové skupiny

domácí i zahraniční návštěvníci, cestovní kanceláře a agentury, provozovatelé stravovacích zařízení

3.2.8 Opatření 2.7 Pod pokličkou regionálních produktů

Výchozí stav

Pardubický kraj oplývá zajímavými regionálními produkty, mezi nimiž je nejproslulejší pardubický perník. Na veletrzích cestovního ruchu se projevuje zájem návštěvníků o exkurze do výroben perníku, to je však reakce na proslavenost pardubického perníku, lze tedy očekávat zájem i o exkurze do dalších podniků potravinářského i nepotravinářského charakteru.

Cíle opatření

- Rozšíření nabídky cestovního ruchu v Pardubickém kraji o exkurze do výroben regionálních specialit.
- Podpora podnikání a diverzifikace podnikatelské činnosti v Pardubickém kraji.
- Rozvoj spolupráce soukromého a veřejného sektoru v cestovním ruchu

Aktivity

- Vytipování podnikatelů
- Individuální dialogy s podnikateli (výhody zapojení do projektu, upřesnění podmínek a cen exkurzí)
- Příprava produktů v jednotlivých turistických oblastech
- Vytvoření katalogu poskytovatelů exkurzí
- Distribuce katalogu – cestovním kancelářím a agenturám, školám, zájmovým organizacím (kluby seniorů, KČT), veletrhy cestovního ruchu
- Elektronická forma katalogu – www.vychodni-cechy.info
- Představení katalogu – tisková zpráva
- Zahrnutí některých exkurzí do famtripů/presstripů
- Zveřejňování zkušeností podnikatelů zapojených do produktu – články, interview (zdůraznění příkladů dobré praxe)
- Informace o exkurzích v místně příslušných turistických informačních centrech (forma jednoduchých letáčků)

Nositelé

Destinační společnost Východní Čechy, destinační organizace v turistických oblastech, tvůrci regionálních výrobků, Krajská hospodářská komora Pardubického kraje, turistická informační centra, občanská sdružení, obce a dobrovolné svazky obcí

Cílové skupiny

Domácí a zahraniční návštěvníci, cestovní kanceláře a agentury, podnikatelské subjekty

3.3 Priorita 3 Informační systém a marketing

3.3.1 Opatření 3.1 Regionální informační systém cestovního ruchu

Výchozí stav

a) Výchozí stav – obecná situace

Regionální informační systém cestovního ruchu je chápán v tomto případě jako soubor informačních zdrojů, ze kterých získává návštěvník informace a pomocí kterých je směřován k turistickým cílům. Mezi dílčí prvky patří turistická informační centra, dopravní turistické značení, software pro navigační systémy, turistické značení (liniové značení i turistické cíle), informační a propagační materiály (zejména mapy) a internetové portály. Toto opatření je zaměřeno na zefektivnění regionálního informačního systému.

b) Výchozí stav – jednotlivé řešené prvky regionálního informačního systému

Turistická informační centra, jako jeden ze zdrojů informací využívaný návštěvníkem přímo v regionu, však nemají non-stop provozní dobu a zejména v období mimo hlavní turistickou sezónu (červenec, srpen) je u mnohých informačních center omezená provozní doba o víkendech, proto je jednou z aktivit tohoto opatření instalace samoobslužných kiosků v místech větší koncentrace turistů, které mohou návštěvníci využít v době, kdy jsou informační centra uzavřena. Alternativu představují možnosti stahování požadovaných informací prostřednictvím služby Blueinfo do mobilních telefonů.

Dalšími prvky regionálního informačního systému cestovního ruchu jsou *internetové turistické portály*, a to zejména portál www.vychodni-cechy.info a portály turistických oblastí. Internet patří mezi nejvyhledávanější zdroje turistických informací, proto je snahou rozšířit portály o další funkcionality a systematicky je propagovat. Velkým přínosem může být rozšíření znalostí efektivní práce s portálem www.vychodni-cechy.info mezi odbornou veřejností přicházející do styku s návštěvníky (zejména recepční v ubytovacích zařízeních), tato problematika je řešena v rámci opatření 4.1 (vzdělávání, lidské zdroje).

Průzkumy (průzkum ke Strategii i průzkum Profil návštěvníků v turistických regionech realizovaný agenturou CzechTourism) jasně ukazují, že nejčastějším způsobem dopravy návštěvníků do regionu je osobní automobil. Ve vyhlášce Ministerstva dopravy a spojů ČR č. 30/2001 Sb., kterou se provádějí pravidla provozu na pozemních komunikacích, jsou kodifikovány i *dopravní značky "Kulturní nebo turistický cíl - návštěv" a "Kulturní nebo turistický cíl"*. Tím je otevřena možnost označit významné kulturní a turistické cíle Česka, resp. Pardubického kraje jednotným způsobem na standardní evropské úrovni. V Pardubickém kraji jsou turistické cíle takto částečně označeny, je však nutné doznačení.

Ke zkvalitnění služeb pro motoristy přispěje uvedení bodů zájmu – významných turistických atraktivit do GPS navigací.

Turistické značení se týká pěších tras, cyklistických (cykloturistických) tras, lyžařských tras a hipostezek.

Co se týče značení pěších tras, dobře funguje zavedený systém značení prostřednictvím Klubu českých turistů. V oblasti pěší turistiky se nabízí příležitost prostřednictvím vyznačení nových naučných a tematických stezek ve vazbě na potenciál území (nalezení vhodného tématu).

Cyklistické a cykloturistické trasy jsou značeny převážně prostřednictvím dobrovolných svazků obcí. Značení udržuje Klub českých turistů za finanční podpory Pardubického kraje, výjimkou je speciální značení v Toulouvcových maštalích, které udržuje Svazek obcí

Toulovcovy Maštale. Do současnosti nebyla provedena optimalizace značení cykloturistických tras v podobě provázání značení.

Lyžařské trasy – oblasti s vhodnými podmínkami k běžeckému lyžování jsou Orlické hory, Králický Sněžník, Poličsko a Hlinecko. Rozšíření značení běžeckých tras má svůj potenciál v oblasti Králického Sněžníku a Hlinecka, podmínkou je však strojová údržba značených tras a jejich doplnění vhodnou infrastrukturou (nástupní místa - parkoviště, převlékárny, občerstvení).

Co se týče *jezdeckých tras*, podmínkou je jejich oddělenost od pěších a cykloturistických tras a zároveň existence související infrastruktury pro jezdeckou turistiku (tzn. značení tras v oblasti, kde je tato infrastruktura již vybudována).

Cíle opatření

- ◆ Zkvalitnění a zvětšení rozsahu poskytovaných turistických informací návštěvníkům Pardubického kraje
- ◆ Zkvalitnění a rozšíření informovanosti motoristů o atraktivitách Pardubického kraje
- ◆ Rozšíření a provázání značených turistických tras – cyklotras, hipotras a lyžařských tras

Aktivity

- Doznačení turistických cílů prostřednictvím hnědých dopravních značek (kulturní nebo turistický cíl, kulturní nebo turistický cíl – návěst) a nastavení systému jejich údržby
- Doplnění turistického značení – hipostezky, cyklostezky - optimalizace a propojení cykloturistického značení, vyznačení speciálních tematických cyklotras, doznačení lyžařských tras v oblasti Králického Sněžníku, na Poličsku, v Železných horách, na Hlinecku, doznačení hipotras oddělených od pěších tras a cyklotras ve vazbě na přítomnost odpovídající infrastruktury v území (možnosti ustájení, zapůjčení koní atd.), vyznačení nových tematických naučných stezek
- Rozšíření dostupnosti turistických informací v regionu (24 hodinová dostupnost) – informační kiosky v místech s velkou koncentrací návštěvníků, Blueinfo - možnosti stažení potřebných informací do mobilních telefonů
- Uvedení bodů (významných turistických atraktivit) do GPS navigací, příprava balíčků GPS bodů na turistickém portálu www.vychodni-cechy.info
- Informační portál www.vychodni-cechy.info – provázanost s turistickými portály turistických oblastí a měst/obcí, rozšíření znalostí práce s informačním portálem mezi odbornou veřejností (zejména mezi pracovníky v CR přicházejícími do styku s návštěvníky kraje – řešeno blíže v opatření 4.1 – vzdělávání, lidské zdroje), zdůraznění turistických atraktivit ve vazbě na vytvořenou hierarchii turistických cílů na území kraje, turistických oblastí i menších celků (blíže viz opatření 3.5 Podpůrné aktivity), systematická propagace portálu www.vychodni-cechy.info a portálů turistických oblastí

Nositelé

Destinační společnost Východní Čechy, destinační organizace v turistických oblastech, KČT, odborní dodavatelé, obce a dobrovolné svazky obcí

Cílové skupiny

Domácí i zahraniční návštěvníci

3.3.2 Opatření 3.2 Koncentrovaná marketingová podpora témat vycházejících z obsahových priorit Strategie

Výchozí stav

V Pardubickém kraji má tradici soustředěná marketingová podpora určitého tématu cestovního ruchu v daném roce. Záměrem je v tomto trendu pokračovat i nadále a soustředit propagaci v daném roce vždy na některé z obsahových priorit či jejich dílčích podtémat a ve vazbě na rozvojová jádra a navazující lokality.

Cíle

Rozšíření povědomí o nabídce Pardubického kraje v cestovním ruchu dle jednotlivých témat prostřednictvím vhodně zvolených marketingových aktivit.

Aktivity

- Vytipování vhodného tématu pro daný rok
- Volba vhodného marketingového mixu k tématu

Nositelé

Destinační společnost Východní Čechy, destinační organizace v turistických oblastech, turistická informační centra

Cílové skupiny

Domácí i zahraniční návštěvníci, cestovní kanceláře a agentury

3.3.3 Opatření 3.3 Rozšíření distribučních cest

Výchozí stav

Zejména vůči zahraničním návštěvníkům je potřebná spolupráce s cestovními kanceláři, kterým je umožněn dle zákona č. 159/1999 Sb. prodej zájezdů jakožto kombinace služeb. V současné době není jiným subjektům prodej již naceněné kombinace služeb dle zákona o cestovním ruchu umožněn, tuto roli nemohou suplovat informační centra ani destinační organizace. Je třeba brát v úvahu potřeby návštěvníků, kteří preferují již naceněný pobyt jakožto kombinaci služeb před zajištěním jednotlivých součástí. Zároveň je prezentace bez přítomnosti subjektu působícího jako cestovní kancelář na některých zahraničních trzích neefektivní.

Účast na veletrzích cestovního ruchu zajišťuje Destinační společnost Východní Čechy ve spolupráci s destinačními společnostmi v jednotlivých turistických oblastech. Prezentační akce v regionu i zahraniční představují zajímavý doplněk k veletrhům, neboť na takových akcích lze očekávat vyšší koncentraci lidí a na druhé straně nižší nebo vůbec žádnou nabídku ostatních regionů.

V současné době neexistuje v České republice centrální rezervační systém, který by umožňoval zapojení různorodých činností, nejen ubytování. Některé turistické regiony ČR disponují již vlastními rezervačními systémy. Na úrovni Pardubického kraje nebyl takový systém doposud vytvořen. Na centrální – celorepublikové úrovni je připravován projekt Národní informační a rezervační systém. Do jisté míry je předstupněm využívání hromadných poptávkových formulářů, které lze implementovat na webové stránky turistických oblastí.

Příležitost ve smyslu rozšíření distribučních cest k návštěvníkům představují sociální sítě na internetu, služba blue info, zájmová sdružení a samozřejmě destinační společnosti v turistických oblastech a informační centra.

Cíle

- ◆ Zvýšení povědomí o nabídce Pardubického kraje prostřednictvím rozšíření distribučních cest ve vztahu ke zprostředkujícím subjektům i konečným zákazníkům.

Aktivity

- CK/CA – navázání spolupráce s fungující cestovní kanceláří/ agenturou nebo vytvoření vlastní CK/CA, která bude mít ve své nabídce atraktivitu Pardubického kraje
- Centrální rezervační systém – využití připravovaného Národního informačního a rezervačního systému. Než bude tento systém vytvořen, využití hromadných poptávkových formulářů (viz dále)
- Vybrané domácí a zahraniční veletrhy (pokračování ve stávající aktivitě) a účast na prezentačních akcích v Pardubickém kraji, ČR i v zahraničí
- Distribuce turistických informací prostřednictvím služby blue info, využití sociálních sítí na internetu
- Implementace hromadných poptávkových formulářů na portály turistických oblastí (předstupeň centrálního rezervačního systému)
- Další distribuční cesty – větší zapojení destinačních organizací v turistických oblastech, informačních center do distribučních cest, distribuce prostřednictvím zahraničních zastoupení CzechTourism, českých center apod., zájmových sdružení (Česká inspirace, České dědictví UNESCO), NPÚ

3.3.4 Opatření 3.4 Propagace

Výchozí stav

Různé motivační systémy jsou rozvinutým nástrojem podpory cestovního ruchu v tradičních destinacích. Vytvoření takto pro návštěvníky zajímavě provázaných služeb a atraktivit s určitým zvýhodněním představuje příležitost pro zvýšení návštěvnosti Pardubického kraje. Oblíbenou aktivitou jsou mezi veřejností různé soutěže. Záměrem je zařazení i populární hry geocachingu v návaznosti na turistické atraktiviny. Ve vztahu k cílovým segmentům, kterými jsou rodiny s dětmi, senioři a organizované skupiny dětí a mládeže má význam využití direct mailingu, jakožto přímého oslovení organizací sdružující zástupce cílových skupin.

Cíle

- ◆ Rozšíření využití marketingových nástrojů v rámci propagace
- ◆ Motivování návštěvníků k opakování návštěvy Pardubického kraje či prodloužení délky pobytu

Aktivity

- Podpora prodeje – motivační a slevové systémy pro návštěvníky Pardubického kraje
- Podpora prodeje – soutěže, geocaching
- Direct mailing – využívání adresného oslovení cílových skupin – zejména organizací sdružujících cílové skupiny

Nositelé

Destinační společnost Východní Čechy, destinační organizace v turistických oblastech, odborní dodavatelé, obce a dobrovolné svazky obcí

Cílové skupiny

Domácí a zahraniční návštěvníci, organizace sdružující cílové skupiny

3.3.5 Opatření 3.5 Podpůrné aktivity marketingu a sdílení informací

Výchozí stav

Toto opatření bylo zařazeno pro zvýšení efektivity vynakládaných prostředků do oblasti propagace i investic v cestovním ruchu

Cíle

- ◆ Efektivní vynakládání finančních prostředků do marketingu a propagace i investic ve vazbě na požadavky cílových skupin a bez duplicit
- ◆ Získávání zpětné vazby od návštěvníků
- ◆ Efektivní systém propagace na různých úrovních (mezinárodní, celostátní, krajské, na úrovni turistických oblastí) prostřednictvím vytvoření hierarchie turistických cílů a atraktivit s gravitačním potenciálem a na ně se nabalujících dalších cílů
- ◆ Ovlivnění představy o Pardubickém kraji pozitivním směrem

Aktivity

- Vytvoření image a motta Pardubického kraje v cestovním ruchu, popř. maskota, odstranění negativních prvků v image Pardubického kraje
- Realizace marketingových šetření (v turistických oblastech, turistických atraktivitách i ve službách), zprostředkování informací z marketingových šetření, které již byli realizovány, turistickým oblastem prostřednictvím DSVČ
- Vytvoření hierarchie turistických atraktivit v každé úrovni (kraj, TO, mikroregion, město-obec) a další práce s touto hierarchií
- Vytvoření systému vyhodnocování účinnosti marketingových nástrojů a tvorba časových řad u aktivit, u kterých to bude možné
- Vytváření zpětných vazeb cílových skupin u realizovaných projektů a aktivit, u kterých to bude možné
- Dodržování jednotného vizuálního stylu vydávaných propagačních materiálů (DSVČ, turistické oblasti)
- Rozšíření spektra statistických dat o monitoring jednodenních návštěvníků
- Rozšíření spektra statistických dat a zpřesnění analýzy v oblasti infrastruktury cestovního ruchu
- Průběžná aktualizace Strategie rozvoje cestovního ruchu v Pardubickém kraji

Nositelé

Destinační společnost Východní Čechy, destinační organizace v turistických oblastech, odborní dodavatelé

Cílové skupiny

Domácí a zahraniční návštěvníci, cestovní kanceláře a agentury, subjekty působící v cestovním ruchu na území Pardubického kraje

3.4 Priorita 4 Organizace, vzdělávání, komunikace, kvalita

3.4.1 Opatření 4.1 Vzdělávání, lidské zdroje

Výchozí stav

Vzhledem k rostoucí konkurenci mezi jednotlivými poskytovateli služeb v cestovním ruchu i mezi jednotlivými regiony nabývá významu komplexnost poskytovaných služeb,

provázanost atraktivit a atrakcí, propagace destinací a široce pojatý marketing. Klíčovým faktorem pro úspěšnost se stávají lidské zdroje. Cestovní ruch se však potýká s podprůměrnými mzdami, vysokou fluktuací pracovní síly a ne vždy dostatečnou odbornou přípravou a motivací absolventů škol zaměřených na cestovní ruch. Rozvoj lidských zdrojů se stal jednou z priorit Ministerstva pro místní rozvoj České republiky, které v roce 2008 iniciovalo projekt „Zkvalitnění profesní přípravy a vzdělávání v cestovním ruchu“².

V Pardubickém kraji jsou středoškolské obory cestovního ruchu a gastronomie vnímány pozitivně, naplněnost těchto oborů je vysoká, podobně jako i uplatnitelnost absolventů. Obecně (celorepublikově) je však problémem velká fluktuace pracovníků se středoškolským vzděláním v rámci své profese a oboru, ale také odchody do jiných oborů, což svědčí o nízké kvalitě pracovních podmínek v oblasti cestovního ruchu. Přesto, že se absolventi uplatňují relativně dobře a že se praktická výuka na celkovém objemu výuky podílí až z jedné poloviny, zaměstnavatelé upozorňují na jejich praktickou nepřipravenost, což i vyplynulo z výsledků dotazníkového šetření ke Strategii. Dle zkušeností majitelů/provozovatelů podniků cestovního ruchu je dále velkou slabinou absolventů středních škol zaměřených na cestovní ruch nedostatečná znalost cizích jazyků, přičemž dobrá znalost minimálně 2 cizích jazyků je pro obor klíčová. Na druhou stranu se školy musí vyrovnávat se skutečností, že zvláště do tříletých oborů s výučním listem nastupují žáci, kteří na základních školách dosahovali průměrných až podprůměrných studijních výsledků.

V oboru cestovního ruchu působí velké množství podniků malé a střední velikosti v oblasti cestovního ruchu, tyto podniky většinou svým zaměstnancům další vzdělávání neumožňují ani je k němu nemotivují. Obecně je nedostatečná motivace zaměstnanců v cestovním ruchu ze strany zaměstnavatele dalším problémem.

Z marketingového šetření realizovaného ke Strategii, výzkumu „Profil návštěvníků v turistických regionech“ (Czech Tourism) i ankety zaměřené na image Pardubického kraje vyplynulo příznivé hodnocení místních lidí v Pardubickém kraji. Na druhou stranu se ve výčtu neatraktivních prvků vyskytují i prvky spojené s lidským faktorem (neznalost jazyků, nepříjemná obsluha, místní lidé obecně).

Cíle

- ◆ Investice do lidských zdrojů v oblasti cestovního ruchu za účelem zlepšení kvality poskytovaných služeb (odborná i psychologická stránka) a tím i zvýšení konkurenceschopnosti cestovního ruchu v Pardubickém kraji

Dílčí cíle:

- ◆ Zvýšení kvality služeb poskytovaných v cestovním ruchu (významnou, ne-li nejdůležitější složkou poskytovaných služeb je lidský faktor)
- ◆ Posílení prestiže zaměstnání v cestovním ruchu a snížení fluktuace zaměstnanců v oboru i mimo obor.
- ◆ Zvýšení kvalifikace, profesionality a motivace zaměstnanců v cestovním ruchu
- ◆ Posílení spolupráce středních a vysokých škol cestovního ruchu a gastronomie s provozovateli služeb a ostatními aktéry cestovního ruchu v kraji

Aktivita

- Analýza vzdělávacích potřeb a vytvoření strategie vzdělávání a rozvoje lidských zdrojů v oblasti cestovního ruchu, analýza vzdělávacích potřeb

² Zdroj: Zkvalitnění profesní přípravy a vzdělávání v cestovním ruchu, souhrnná evaluace, MMR+Sdružení Institut sociálního rozvoje o.p.s.

- Užší zapojení žáků středních škol a studentů vysokých škol zaměřených na cestovní ruch a gastronomii do praktických aktivit a projektů, užší spolupráce škol s podnikatelskou a veřejnou sférou (v rámci praxí a výzkumných aktivit), zajištění trvalé vazby mezi vzdělávacím systémem a požadavky trhu práce, rozvoj mezinárodní spolupráce (výměny studentů a pedagogů)
- Podpora absolventů - rozvoj absolventských programů v podnicích a rozšíření možností zahraničních stáží ve spolupráci s partnerskými regiony Pardubického kraje
- Rozvoj terciárního a postgraduálního vzdělávání v oblasti cestovního ruchu
- Zvýšení důrazu na výuku cizích jazyků na středních školách cestovního ruchu včetně motivačních prvků pro žáky (soutěže, výměnné pobyty apod.)
- Celoživotní vzdělávání pracovníků v cestovním ruchu jako běžná praxe (jazykové znalosti včetně terminologie cestovního ruchu, využívání informačních technologií vč. portálu www.vychodni-cechy.info, znalost turistických atraktivit Pardubického kraje, nové trendy v cestovním ruchu a v oblasti komunikace, efektivní marketing, odborná témata dle jednotlivých profesí, psychologie, etika a etiketa, pochopení důležitosti vstřícného přístupu k návštěvníkům a jeho vlivu na ekonomiku), případně tvorba komplexních či dílčích programů pro jednotlivé kvalifikace (pracovník TIC, provoz ubytovacích zařízení atd.), speciálně důraz na vzdělávání pracovníků ubytovacích i stravovacích zařízení (majitelů i zaměstnanců)
- Nabídka dílčích kvalifikací v profesích cestovního ruchu
- Využití potenciálu středních škol cestovního ruchu v Pardubickém kraji k celoživotnímu vzdělávání a rekvalifikačním kurzům. Vytvoření systému páteřních škol k poskytování celoživotního vzdělávání a rekvalifikací na základě jejich vybavenosti

Tab. 16 Páteřní školy Pardubického kraje

Přímá podpora (školy vyučující předměty hotelnictví a turismu)	Nepřímá podpora (školy s oborem kuchař – číšník)
Střední škola cestovního ruchu Choceň	
SOŠ a SOU Polabiny, Poděbradská ulice, Pardubice	SOŠ a SOU obchodu a služeb Chrudim
Labská hotelová SOŠ a SOU Pardubice	SOŠ a SOU Polabiny, Poděbradská ulice, Pardubice
SOŠ a SOU obchodu a služeb Chrudim	Labská hotelová SOŠ a SOU Pardubice
Hotelová škola Bohemia s.r.o.	SOŠ a SOU Polička
SOŠ a SOU Polička	ISS Moravská Třebová
ISS Moravská Třebová	SOŠ a SOU obchodu a služeb Chrudim
SŠ obchodu a služeb Choceň	SŠ obchodu a služeb Žamberk

Zdroj: Odbor školství, kultury a tělovýchovy Krajského úřadu Pardubického kraje

- Zajištění dostatečné informovanosti cílových skupin o možnostech dalšího vzdělávání a rekvalifikačních kurzech
- Osvěta pro veřejnost – zařazení přednášek o Pardubickém kraji na základních a středních školách, soutěže pro děti zaměřené na poznávání Pardubického kraje, kampaň na internetu a v rozhlase

Nositelé

Destinační společnost Východní Čechy, Pardubický kraj, střední školy zaměřené na cestovní ruch a gastronomii (viz Tab. 16), vysoké školy zaměřené na cestovní ruch, gastronomii a

regionální rozvoj, zejména Univerzita Pardubice, Krajská hospodářská komora Pardubického kraje, komise pro rozvoj lidských zdrojů Pardubického kraje, Asociace kuchařů a cukrářů ČR, občanská sdružení

Cílové skupiny

Lidé zaměstnaní v oblasti cestovního ruchu a gastronomie, žáci základních škol a středních škol, lidé se zájmem získání či rozšíření odbornosti v profesích cestovního ruchu, široká veřejnost - obyvatelé Pardubického kraje

3.4.2 Opatření 4.2 Organizace

Výchozí stav

V současné době kromě celokrajské organizace cestovního ruchu Destinační společnosti Východní Čechy, jejímiž členy jsou veřejnoprávní i soukromé subjekty, provozují svoji činnost lokální destinační organizace v TO Králický Sněžník a Orlické hory a Podorlicko. V turistické oblasti Českomoravské pomezí působí dobrovolný svazek obcí se stejnojmenným názvem, nejedná se o destinační společnost, pouze o přípravný subjekt. Organizace zaštiťující cestovní ruch ve všech těchto oblastech jsou členy Destinační společnosti Východní Čechy. Turistické oblasti Pardubicko a Chrudimsko-Hlinecko nemají v současné době na svém území oficiální subjekt, který by koordinoval aktivity cestovního ruchu v dané TO a zároveň byl členem Destinační společnosti Východní Čechy a koordinoval s ní přímo svoji činnost.

V Pardubickém kraji se nachází 40 certifikovaných turistických informačních center, které spravují celé území Pardubického kraje. Tato informační centra jsou spolufinancována Pardubickým krajem na základě bodového systému platného od roku 2008. Bodový systém zohledňuje naplňování certifikačních kritérií i aktivitu jednotlivých informačních center při vkládání informací na turistický portál Pardubického kraje www.vychodni-cechy.info. V současné době je na základě zkušeností z jeho fungování připravována revize tohoto systému spočívající v úpravách certifikačních kritérií (změna otevírací doby TIC s důrazem na prodloužení otevírací doby i na víkendy v rámci hlavní turistické sezóny, možnost udělení minusových bodů při neaktuálnosti či neúplnosti vkládaných údajů na portál atd.) a ve změně bodového sazebníku za vkládání dat na portál (důraz na vytváření kvalitních turistických programů atd.).

Cíle

- ◆ Stabilní víceúrovňový koordinovaný systém organizace cestovního ruchu na území Pardubického kraje se zapojením veřejných i soukromých subjektů
- ◆ Zefektivnění fungování informačních center, rozšíření nabídky služeb pro návštěvníky

Aktivity

- Dotvoření systému destinačních managementů turistických oblastí a vymezení kompetencí jednotlivých aktérů v cestovním ruchu
- Analýza a revize spolufinancování informačních center Pardubickým krajem

Nositelé

Turistické oblasti, turistická informační centra, Pardubický kraj, Destinační společnost Východní Čechy

Cílové skupiny

Turistické oblasti, turistická informační centra

3.4.3 Opatření 4.3 Komunikace

Výchozí stav

Velkou bariérou stále zůstává nespolupráce subjektů působících v cestovním ruchu, vnímání potenciálních partnerů spíše jako konkurence a nepochopení klíčové funkce spolupráce. Mezinárodní spolupráce znamená příležitost pro poznávání příkladů dobré praxe a jejich uplatnění v podmínkách Pardubického kraje. Nezbytně nutnou součástí spolupráce v cestovním ruchu je spolupráce se sousedními kraji. Příslibem v rozvoji spolupráce je podepsané memorandum o spolupráci v oblasti cestovního ruchu mezi Královéhradeckým a Pardubickým krajem.

Cíle

- ◆ Užší komunikace a efektivnější spolupráce mezi subjekty působícími v cestovním ruchu v Pardubickém kraji
- ◆ Rozvoj mezinárodní spolupráce, spolupráce se sousedními kraji

Aktivita

- Komunikační strategie pro subjekty v cestovním ruchu na území Pardubického kraje
- Aktivita podporující užší spolupráci veřejné a soukromé sféry v cestovním ruchu (podnikatelské subjekty, neziskové organizace, další organizace, jejichž činnost se dotýká cestovního ruchu – např. UNESCO, NPU)
- Aktivita podporující rozvoj spolupráce se sousedními kraji, s Polskem, partnerskými regiony a obecně rozvoj mezinárodní spolupráce

Nositelé

Pardubický kraj, Destinační společnost Východní Čechy, destinační organizace v turistických oblastech, obce a dobrovolné svazky obcí

Cílové skupiny

Profesionálové v cestovním ruchu – subjekty působící v cestovním ruchu na území Pardubického kraje, sousední kraje, zahraniční partneři

3.4.4 Opatření 4.4 Kvalita

Výchozí stav

1) Obecný stav

V letech 2010-2015 budou na celostátní úrovni realizovány projekty spolufinancované z Integrovaného operačního programu zaměřené na vytvoření nového systému standardizace a certifikace kvality poskytovaných služeb ve vybraných sektorech cestovního ruchu. Konkrétně se jedná o následující projekty:

Zavádění národních standardů kvality ve vybraných sektorech CR

V rámci projektu vzniknou nové jednotné národní standardy kvality poskytovaných služeb v sektorech hotelnictví, gastronomie, cateringu, wellness, průvodců, cestovních kanceláří a cestovních agentur a bude zaveden systém certifikace.

Kvalita služeb v segmentu venkovského cestovního ruchu

V rámci projektu vzniknou nové jednotné národní standardy kvality poskytovaných služeb pro jednotlivé segmenty venkovského cestovního ruchu (ubytování v soukromí, kempy a chatové osady, turistické značené cesty, stanice a jezdecké stezky pro turistiku na koni) a bude zaveden systém certifikace.

Systém udržitelných modelů cestovního ruchu

Cílem projektu je systémová podpora udržitelných modelů cestovního ruchu, která by postihovala komplexněji všechny aspekty udržitelnosti v rámci udílení ekoznaček, udržitelnosti produktů, služeb a destinací v ČR. V rámci projektu budou vytvořeny standardy kvality pro služby, produkty a destinace. Navíc je uvažováno o zařazení dalších segmentů cestovního ruchu do tohoto projektu, konkrétně pak vodních cest a lyžařských areálů.

Zlepšení kvality turistických informačních center

V rámci projektu vznikne jednotný národní standard kvality poskytovaných služeb turistických informačních center a bude zaveden systém certifikace. V rámci projektu bude rovněž provedena optimalizace činnosti jednotlivých TIC a navržen optimální model jejich fungování, a to jak z pohledu organizačního, tak i ekonomického. Realizováno bude rovněž komunikační propojení TIC, jež umožní na základě spolehlivé dokumentace racionální zpracování informací.

Národní systém kvality služeb v cestovním ruchu přispěje ke komplexní ochraně klienta, transparentnosti trhu v celém spektru nabízených služeb cestovního ruchu, čímž bude jednotlivým spotřebitelům zajištěna na trhu mnohem snazší orientace.

Základním principem celého systému je jeho dobrovolnost. Trh by měl postupně ukázat a vyzdvihnout kvalitní služby, které budou čím dál více vyžadovány samotnými zákazníky. Dá se předpokládat, že necertifikované subjekty, které nebudou zapojeny do systému kvality, budou v úsilí o získání zákazníka znevýhodněny. Stát bude i svými marketingovými aktivitami přispívat k tomu, aby subjekty zapojené do systému kvality byly zvýhodněny mj. i tím, že vzniklý systém bude garantován jako jediný oficiální.

Od roku 2010 je Česká republika zapojena do oficiální jednotné klasifikace ubytovacích zařízení typu hotel, hotel garni, motel, penzion, motel, která je společná kromě České republiky i pro Německo, Rakousko, Maďarsko, Švýcarsko, Švédsko a Nizozemí. Tento systém vychází z německého systému klasifikace. Výstupem tedy bude větší srovnatelnost kvality certifikovaných ubytovacích zařízení ve výše uvedených zemích. Nový systém je podpořen on-line podporou, a to zejména prostřednictvím internetových stránek www.hotelstars.cz, které nabízí návštěvníkům v šesti světových jazycích nejen přehledné informace o službách vybavenosti klasifikovaných zařízení, ale také jejich seznam a přímé propojení na jejich webové stránky a tedy možnost přímé rezervace.

2) Výchozí stav na základě na základě dotázaní informačních center

Častým problémem je dostatečný počet stravovacích zařízení, avšak nedostatečné kvality. Problematické jsou také otevírací doby neadekvátní potřebám cestovního ruchu, jednotvárná nabídka stravovacích zařízení, absence místních specialit nebo neexistence nabídky pro cyklisty a další aktivní turisty (není nabídka lehkých jídel), dále rychlého občerstvení, některých typů stravovacích zařízení, která jsou poptávána, a nekuřácké restaurace. Další negativní skutečností je lidský faktor (neochotná, nepříjemná obsluha). Tyto skutečnosti změní pouze sami majitelé ubytovacích a stravovacích zařízení. Vhodnou cestou však lze o poptávce návštěvníků, kterou zaznamenávají informační centra, podnikatele informovat (např. setkání subjektů působících v cestovním ruchu na úrovni turistických oblastí, dobrovolných svazků obcí či měst a jejich spádových oblastí).

Cíle

- ◆ Zkvalitnění poskytovaných služeb cestovního ruchu v Pardubickém kraji

Aktivita

- Marketingové a vzdělávací aktivity a další iniciativy s cílem co největšího zapojení subjektů působících v oblasti cestovního ruchu v Pardubickém kraji do celostátních projektů v oblasti kvality
- Marketingové a vzdělávací aktivity a další iniciativy s cílem co největšího zapojení ubytovacích zařízení typu hotel, hotel garni, motel a penzion v Pardubickém kraji do mezinárodní oficiální jednotné klasifikace ubytovacích zařízení
- Zlepšení kvality stravovacích zařízení v relevantních lokalitách (pozn. – zde je řešena kvalita „měkká“ – dána nabídkou, způsobem poskytovaných služeb, lidským faktorem, investiční část je součástí priority 4) formou aktivit řešených v dalších opatřeních (komunikace s podnikateli, vzdělání zaměstnanců působících ve stravovacích zařízeních)

Nositelé

Destinační společnost Východní Čechy, destinační organizace v turistických oblastech, profesní sdružení v cestovním ruchu

Cílové skupiny

Poskytovatelé služeb cestovního ruchu, turistické oblasti

Zprostředkovaně – návštěvníci Pardubického kraje

4 MONITORING

Pro naplňování jednotlivých opatření byl stanoven následující systém monitoringu:

1) Opatření (aktivity), jimž lze přiřadit přímo definovaného zpravodaje

Priorita 1

Opatření	Zpravodaj
1.1 Dopravní infrastruktura	Krajský úřad Pardubického kraje

Priorita 2

Opatření	Zpravodaj
2.1 Produkty cestovního ruchu pro rodiny s dětmi	DSVČ (ve spolupráci s turistickými oblastmi)
2.2 Produkty cestovního ruchu pro organizované skupiny dětí a mládeže	DSVČ (ve spolupráci s turistickými oblastmi)
2.3 Produkty cestovního ruchu pro organizované skupiny dětí a mládeže	DSVČ (ve spolupráci s turistickými oblastmi)
2.4 Produkty cestovního ruchu pro ostatní cílové skupiny včetně osob handicapovaných	DSVČ (ve spolupráci s turistickými oblastmi)
2.5 Katalog produktů	DSVČ
2.6 Produkty cestovního ruchu v oblasti gastronomie	DSVČ (ve spolupráci s turistickými oblastmi)
2.7 Pod pokličkou regionálních produktů	DSVČ (ve spolupráci s turistickými oblastmi)

Priorita 3

Opatření	Zpravodaj
3.1 Regionální informační systém cestovního ruchu, aktivita Doznačení turistických cílů prostřednictvím hnědých dopravních značek	Klub českých turistů
3.1 Regionální informační systém cestovního ruchu, aktivita Rozšíření dostupnosti turistických informací v regionu	Informační kiosky - DSVČ
3.1 Regionální informační systém cestovního ruchu, aktivita Informační portál www.vychodni-cechy.info	DSVČ
3.2 Koncentrovaná marketingová podpora témat vycházejících z obsahových priorit Strategie	DSVČ

Priorita 4

Opatření	Zpravodaj
4.1 Vzdělávání, lidské zdroje	Krajský úřad Pardubického kraje
4.2 Organizace, aktivita Analýza a revize spolufinancování informačních center Pardubickým krajem	Krajský úřad Pardubického kraje, DSVČ, certifikační komise TIC,

Stanovený zpravodaj bude každoročně podávat monitorovací zprávu Destinační společnosti Východní Čechy, která bude s jejími výsledky seznamovat další subjekty (Výkonnou radu Destinační společnosti Východní Čechy, Pardubický kraj apod.).

- 2) Opatření, jimž nelze přímo přiřadit zpravodaje, neboť spektrum nositelů projektů je široké.

Opatření	Zpravodaj
1.2 – 1.6 (Ubytování, stravování, Stezky a jejich infrastruktura, Doprovodná infrastruktura cestovního ruchu, Péče o atraktivitu cestovního ruchu a památková péče, Ostatní infrastruktura)	Souhrnné informace o investičních aktivitách spadajících do těchto opatření budou podávat za svá spravovaná území turistická informační centra
3.1 Regionální informační systém cestovního ruchu, aktivita Doplnění turistického značení	Není definován
3.1 Regionální informační systém cestovního ruchu, aktivita Uvedení bodů (významných turistických atraktivit) do GPS navigací	Není definován
3.3 Rozšíření distribučních cest	Není definován
3.4 Propagace	Není definován
3.5 Podpůrné marketingové aktivity	Není definován
4.2 Organizace, aktivita Dotvoření systému destinačních managementů jednotlivých turistických oblastí	Není definován
4.3 Komunikace	Není definován
4.4 Kvalita	Není definován

5 SEZNAM ZKRATEK

CA – cestovní agentura

CR – cestovní ruch

CK – cestovní kancelář

ČSÚ – Český statistický úřad

DSVČ – Destinační společnost Východní Čechy

ECEAT - European Centre for Ecology and Tourism

HUZ – hromadná ubytovací zařízení

KČT – Klub českých turistů

MPR – městská památková rezervace

MPZ – městská památková zóna

NPÚ – Národní památkový ústav

TIC – turistické informační centrum

TO – turistická oblast